

DISKO KRALJICA

Silvester Vogrinec

Dibotoba
Metulj je
the best

Šminberjl
so tam
začen

Riste je
bing

Detem
pa pride
Ona

SILVESTER VOGRINEC

DISKO KRALJICA

ABV Ptuj

Silvester Vogrinec
DISKO KRALJICA

Izdalo: Društvo ABV Ptuj

Jezikovni pregled: Jože Kodrič

Naslovnico oblikoval: Robert Vogrinec

1. izdaja: 2001

Tisk: StudioDesign d. o. o.

Ptuj, 2015

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-311.2

VOGRINEC, Silvester

Disko kraljica / Silvester Vogrinec. - 2. izd. - Ptuj :
Akademija bojevniških veščin, 2015

ISBN 978-961-92706-6-0

278448896

DISKO KRALJICA

Silvester Vogrinec

*V petek zvečer, luči se prižgo,
kam pojdemo?
Tja, kjer dobra glasba se vrti,
kjer zabavajo se vsi.
Iščješ princa svojih sanj,
le kdo neki bo ta fant?*

*Noč je mlada, glasba je vznesena,
z malo rocka vse postane čarolija.
Razpoložena si za ples
in ko dobiš priložnost ...*

*Kraljica plesa si,
mlada in sladka
sedemnajstletnica.*

*Bobnov utrip
in zvoka val je vsak tvoj gib.
Užij življenja kratek hip!
Poglejte to dekle,
opazujte ta prizor,
občudujte jo,
kraljico plesa!*

*Ti jih dražiš, ti jih zažigaš,
in ko se vnamejo, jih zapustiš,
iščeš spet novega, ta pravega,
razpoložena si za ples
in ko dobiš priložnost ...*

Kraljica plesa si ...

(Dancing Queen, ABBA)

1.

Rdeča, oranžna, modra.

Dim. Kriki. Prerivanje.

Diskoteka Metulj.

V kotu je ždel stari pajek. Iz laži in prevar je tkal mrežo želja in neulovljivih sanj. Nepremično je opazoval karneval nečimrnosti, meko rosne navivnosti, ki je v zunanjem blišču iskala resnico življenja. Ptujski šminkerji in šminkerice so se pod soji žarometov bohotili v svojem razkošnem perju. Tema dneva je bila, kaj je *in*, kdo je najbolj *trendi*, kje se dobijo najdražji čevlji, najboljše gedzbi hlače, najkrajše mini krilo, katera kozmetika je *the best* in katera frizura *mi najbolj paše*? Ogledalce pa je govorilo: "*Ti si naj!*"

A med vsemi je bil najbolj *kul* stari pajek. On je bil šminker nad šminkerji, kralj iluzije, mojster prevare. Vsakomur je znal pričarati svet valovite radosti in hrepenenja. Doline je povzdigoval v go-

re, vrhove rušil v globočine, sapico spremenil v vihar, potok pa v morje. Podarjal je črna krila vsem, ki so iskali svet luči. V puščavi je žejne nagovarjal, da so v studenec želja metali srca svoje mladosti.

Da, on je bil največji; stara kača, angel luči, prekupčevalec sanj. Spraševali so ga za pot, on pa se je hranil z njihovo lahkovernostjo. Za roko jih je vodil v labirinte obljub, kjer jih je pustil same in ugasil luč.

Bili so njegova hrana.

Včasih se jih je zasitil, preobjedel in tedaj je postal resnično zloben. Najhuje pa je bilo to, da je bil zmeraj nasmejan, prijazen; njegovi beli zobje so se bleščali od obljub jutranjega svita. Zato nisi nikoli vedel, kam te bo pripeljal njegov nasmeh. Morda se boš dotaknil sonca ali pa omahnil v najbolj črno noč.

Bil je kot mamilo. Ko si ga enkrat spoznal, ga nisi mogel več pozabiti. In vedno bolj si si želel njegove družbe, priznanja, potrditve.

Klicali so ga Risto. Le malokdo je vedel, kako mu je v resnici ime. Njegovi bivši sošolci in sošolke, ki so ga dobro poznali, so se že zdavnaj poročili in nihče od njih ni zahajal v Metulja, najbližje prijatelje pa je prepričal, da ni pomembno kako je nekomu ime, temveč kaj kdo je. Tako je za vse ostajal samo Risto.

Rad se je oblačil v črno. Črno je bilo zanj po-

jem elegance. Nosil je temne žametne hlače, laka-
ste čevlje z nekoliko višjo peto, svilene srajce in
široko krojene suknjiče. Kravate ni nikoli nosil,
kravate so bile za politike in biznismene. On pa ni
maral zanke okoli vratu.

Imel je vranje črne lase in modre oči, v katere
so dekleta metala cvet svoje nedolžnosti. Ko se je
pojaval na plesišču in zaplesal v ritmu glasbe, so
lepotičke izgubljale razsodnost in celo najbolj čiste
duše so se ovile s pregrešnimi mislimi. Marsika-
tero dekcle bi prodalo vse svoje solze za eno noč
potešitve z njim.

Da, bil je kralj diskoteke in Metulj je bil cvet
slovenske šminke. Enako suvereno je vladal na
plesišču kot za šankom, kjer se je modrovalo o ve-
likih resnicah. Kogarkoli je hotel, si je lahko pri-
dobil za prijatelja in nobeno dekcle se mu ni moglo
upreti. Tista, ki je ob njem dočakala jutranjo zarjo,
je takoj obveljala za najlepšo. Zato ni bilo čudno,
da so vse želele biti njegove. Toda izvoljenke še ni
imel. Kakor hitro se mu je katera preveč približala,
jo je zabodel v srce in pustil krvaveti. Čustev, če
jih je sploh kaj imel, ni maral razkazovati, še manj
pa nekemu podariti. Ugled nedosegljivega samota-
rja mu je bil dražji od ljubezenske ovratnice. In
sloves mu je resnično veliko pomenil. Bil je pač
pravi šminker, od glave do pete, visok, vitek, špan-
ski toreador, ki se je z igrivo lahkotnostjo posme-
hoval življenju.

Tega usodnega dne je bil slabe volje in morda je bil to razlog, da je naredil napako, ki je običajno ne bi zagrešil, kajti njegova pozornost je bila skalpel kirurškega mojstra.

"Zdravo stari!" se je oglasil mušketirju podoben šminker in prisedel v Ristovo ložo. Imel je dolge kodraste lase, tanke brčice in trikotno brado. Bil je Ristov najboljši prijatelj. Pisal se je Franci Voda. Klicali so ga Frenk, za hrbtom pa so mu pravili tudi Cugi, ker je rad pil, vendar mu v obraz tega nihče ni upal reči.

"Kako si?" je vprašal Frenk.

"Za crknit," je bil zlovoljen Risto, "danes je ful beda."

"Beda? Ne me zezat!" ga je zavrnil Frenk in se ozrl okrog sebe. "Poglej, koliko novih fac se je prikazalo nocoj, pa tudi svežih rib ne manjka!"

Risto je našobil ustnice, kakor da bo pljunil in rekel: "Metul' je včasih prava *štala*. (1) Isti stari *ksihti*, (2) bolj jih gledaš, bolj si jih sit."

Frenk se je zdrznil. Z Ristom sta si zaupala najbolj mračne skrivnosti, še posebej ob kozarcu maliganov, ampak tako povoženega ga že dolgo ni videl. Tudi ko je bil slabe volje in so mu vsi šli na živce, tega nikoli ni izrekel na glas. Tako na dnu je bil morda samo enkrat ali dvakrat. Prvič, ko je

(1) *Hlev*.

(2) *Obrazi*.

znogiral dolgoletno prijateljico Vesno. Bila je edina ženska, ki jo je sprejel v ožji krog svoje družbe. Res je občasno spal z njo, ampak zato je bog ustvaril ženske. Ko pa mu je predlagala resnejšo zvezo, ga je hudo razočarala. Počutil se je izigranega. Od tedaj je razglašal, da moški in ženske ne morejo biti frendi. Še bolj pa ga je prizadela, ko se je kmalu zatem odselila v Ljubljano. Drugič je tako trpel, ko mu je tovornjak povozil psa. Takrat je v globokem alko stanju *skoraj* zajokal.

"Kje imaš boljšo polovico?" je brez pravega zanimanja vprašal Risto. Mislil je na Metko, Frenkovo dekle. Veljala je za eno najboljših mrh v Metulju. Seveda je tudi ona najprej šla skozi Ristove roke. Toda Frenka to ni motilo. Kaj pa je bila ženska med prijatelji? Sicer pa, katera bejba še ni bila Ristova?

"S starci je šla na vikend," je odgovoril Frenk.

Stari pajek je kratko prikimal in zamrmral brezvoljni *aha*.

"Kaj je zdaj?" je vskočil v ložo mali, okrogli šminker po imenu Muha Bojan. Bil je eden od Ristovih *bližnjih*.

"Halo?! Te je kdo povabil?" ga je nahrulil Frenk. "Ne vidiš, da je zasedeno? Mrkni!"

Bojan je užaljeno vstal.

"*Easy* Muha, počasi," je rekel Risto. "S Frenkom sva sredi debate."

Bojan je globoko zajel sapo. S pogledom je

prestrelil Frenka, nato pa zamrmral: "Okej, ni sile. Boš kaj spil?"

Staremu pajku so vsi hoteli plačati pijačo, še celo dekleta. Bil je kot ritual sprejetja, iniciacija.

Risto je dvignil kozarec in odvrnil: "Pozneje."

Muha se je zadovoljno umaknil.

"Zakaj se sploh trudiš okoli tega kretena?" je nejevoljno pripomnil Frenk.

"Dragi moj, vsi so kreteni," je bil iskren Risto in ga opomnil naj ne tekmuje z njim v malodušju. "Ampak vedi, vljudnost nič ne stane, tehta pa deset ton zlata."

Frenk je občudoval Ristovo diplomatsko spretnost. Nekaj časa jo je celo posnemal, vendar so se mu vsi smejali. On pač ni bil Risto. Ristu je bila prirojena. Bila je del njegovega šarma. Zaradi nje je bil privlačen tako za dekleta kot za fante. Toda temna plat te njegove sposobnosti je bila da je vljudnost zlorabljal, izkoriščal. Žongliral je z njo kot najbolj spreten artist. Izrekel je vse, kar je bilo potrebno, da je dosegel svoj cilj.

Frenk se je znova ozrl po plesišču. Iskal je primerno žrtev za starega pajka. Rista je lahko samo vonj po plenu in intravenozni priliv lovske krvi iztrgal iz letargije, v katero je zapadel. In divjačine na plesišču res ni manjkalo, še posebej ne ob sobotah, ko so domače lovišče popestrile še mrhe iz Maribora in drugih krajev očetnjave.

Toda Ristu nobena ni teknila. Čeprav mu je krulilo v želodcu in je bil lačen, ni našel užitnega grižljaja. Ta je bila predebela, ona presuha, tretja premajhna, četrta je imela kljukast nos, peta se je premalo naličila, šesta preveč, sedma ni imela v redu frizure, osma pa je bila ista kot prva. Krog neprebavljivih detajlov se je sklenil, vendar pa se še zdaleč ni zaključil, ne, dvignil se je zgolj na višji vrtljivi nivo.

Frenk se je ob prijateljevih pikrih pripombah neznansko zabaval. Sčasoma je komaj krotil smeh in že je mislil, da se tudi Risto zabava. Tedaj pa je stari salonski lev zazehal vse do svojih snežnobelih kočnikov. Frenk se je hipoma streznil. To je bilo slabo znamenje, zelo slabo. Ristovo glasno zehanje so opazili tudi drugi šminkerji in čeprav so še malo prej veselo žurirali, so se sedaj zresnili in pričeli razglašati, da je ta večer brezvezen. Didžej Zoran, ki je sedel v stekleni uti je polglasno zaklel. Oblil ga je hladen pot. Vedel je, da bodo na koncu letele pripombe tudi na njegov glasbeni izbor.

Večer se je bližal tragičnemu koncu, preden je sploh zaživel. Mariborčanke, ki so si obetale, da bodo pobliže spoznale ptujskega švalerja, so uvidele, da nocoj s tem ne bo nič. Ponavadi je bil Risto v središču pozornosti. Neutrudno je švigal sem ter tja, šarmiral dekleta in trosil puhlice, za katerimi so se šminkerji metali na zobe in jih potem premlevali do nezavesti. Na vrhuncu žura, to

to je od polnoči do dveh zjutraj, je na plesišču zaigral svoj znameniti *ples neukročenega žrebca*, za katerega bi mu v ameriških nočnih klubih odšteli lep kupček *mrtvih predsednikov*. (1) In če do pol treh še ni izginil s kakšno mačkuljico, potem je ob šanku zabaval zbrana zijala.

Ko je tega večera z najboljšim prijateljem sameval v loži in se na smrt dolgočasil, so vsi, ki so ga poznali (to je bila večina obiskovalcev Metulja), vedeli, da se dogaja nekaj nenavadnega. To je bilo *prvo znamenje*. In to znamenje so opazili vsi razen njega samega. Celo Frenk je čutil, da nekaj usodnega visi v zraku.

Naenkrat je izginila elektrika.

To je bilo *drugo znamenje*.

Diskoteka se je za dve kratki minuti pogreznila v temo. Dekleta so se polglasno, z narejeno nervozo, hihitala v pričakovanju, da jih bo kdo otipal, fantje pa so rjovelili in strašili s svojimi baritoni.

Ko so se luči znova prižgale, so glasovi potihnili. Vsi so se ozirali drug po drugem, da bi ugotovili, ali se je kdo nespodobno vedel. Didžej je iskal primerno glasbo. Prostor je bil nabit s pričakovanjem.

Tedaj je vstopila *ona*, in nihče, prav nihče v Metulju, je ni spregledal.

(1) *Dolarji*.

2.

"Glej kmetico!" je rekel Frenk, kakor da je Risto že sam ne bi opazil.

In ta beseda, *kmetica*, je ležala v srcih vseh, ki so jo videli. To ni bila zgolj žaljivka, temveč predvsem obsodba njenega statusa, njene pripadnosti *outsiderjem*. Kmet ali kmetica je bil vsakdo, ki ni bil šminker in kot takšen ni imel vstopa v njihov posvečeni krog. Njena prisotnost je bila za šminkerje žaljiva, nenaravna. Zato se je razleglo: "*Kaj te tota tu išče?*" Bila je kot črnc, ki je vdrl na zabavo belih apartheidovcev.

"Pepu se je zrolalo! Zdaj že vsakega dol spusti," je bil nejevoljen Frenk.

Pep Cirkularka je bil redar in njegova naloga je bila, da prepreči vstop vsakomur, ki ni bil po šminkerskem *jusu*.

Risto se je popraskal za ušesom in rekel: "Z

Vlasto je."

Njegove besede so pomenile, da ima *karto*. Šminkerica Vlasta je bila njena vstopnica. Vsakdo si je lahko občasno pripeljal kakšnega outsiderja, naj je šlo za sorodnika s podeželja ali znanca, pred katerim se je želel šminker pobahati s svojim elitnim statusom. Takšen občasni spodrsljaj je bil vsakomur dovoljen, vendar pa so se mu raje izogibali, ker ni bil ravno priljubljeno dejanje.

In v čem se je kmetica razlikovala od ostalih v Metulju? Predvsem po videzu. Njeni dolgi, svetli lasje so bili ravni, medtem ko so si šminkerice svoje lase umetno kodrale ali spenjale navzgor; obraz je imela nenaličen, ni nosila uhanov, prav tako si ni barvala nohtov. Najbolj pa je vsem šla v nos njena pisana obleka z volančki, zaradi katere je bila videti kot poljska roža, ki so jo pomotoma prinesli v cvetličarno; kot marjetica med vrtnicami in tulipani.

"Gotovo ji je ime Jožica ali Marica," je zlobno pripomnil Frenk.

Risto je najprej prikimal, potem pa se je v njem prebudilo kljubovanje, ki je bilo nemara posledica njegove slabe volje, uporniškega značaja ali pa potrebe, da pove kaj šokantnega.

"Frenk, poglej naš šminkeraj! Smo res tako posebni, kot se zdimo sami sebi, ali pa lahko danes že vsak kmet postane šminker?"

Prijatelj ga je debelo pogledal. Ni vedel, kaj

naj si misli. Pri Ristu si niti on ni bil zmeraj na jasnem. So Ristove besede izvirale iz njegovega mračnega razpoloženja ali pa jih je izrekel zares in je tako tudi čutil. Če bi kdorkoli drug rekel kaj podobnega samo v šali, bi bil nemudoma izobčen. Za šminkerje je bilo takšno govorjenje izdaja in nihče, z izjemo Rista, si ne bi drznil niti pomisliti na nekaj tako bogokletnega. A kaj je bila za Rista izdaja? Izdati je bilo zanj, izstopiti iz črede, dvigniti glavo iz množice, biti poseben, drugačen od drugih. In Risto je bil drugačen. To je bilo dejstvo.

"Menda ne boš trdil, da bi lahko iz te kmetice, Jožice - Marice, naredil šminkerico?" je posmehljivo vprašal Frenk in tipal teren.

"Absolutno! Mala bi bila lahko glavna metu-l'ašica."

"Se hecaš?"

"Ne!" je bil odločen Risto. "Samo poglej jo! Ima dober štel, ravne noge, pravilne poteze obraza, pokončno držo ..."

"Ja, ampak ko bi odprla usta in zašprehala po haloško, bi vsem zabegnilo. Raje se sprijazni, goska ostane goska, pa če se okiti z nojevim perjem. Saj veš da biti šminker ni samo obleka, ampak predvsem stil, obnašanje. O čem bi se pa s tako Jožico - Marico sploh pogovarjal? Vsak bi jo takoj spregledal."

Risto se je nasmehnil in odkimal.

"Priatelj moj, rečem ti, našim šminkerjem bi

lahko prodal mačka v žaklju, pa bi mislili, da je notri suho zlato. Bolj so plitki in zabiti, kot si pripravljen verjeti."

Frenk se je namrdnil. Ristovo govorjenje ga je začelo nervirati. Je stari pajek tudi njega uvrščal v čredo praznoglavcev?

"Se upaš stavit?"

"Kaj?"

"Jaz trdim, da iz te kmetice nikoli ne bi mogel narediti šminkerice! Za to sem pripravljen zastaviti yamaho."

Frenk je bil zelo ponosen na svojo 300 kubično jekleno pošast. Zanj je leto dni garal na trgovski ladji, ki je plula po Indoneziji. V Metulju so mu jo vsi zavidali, celo Risto je večkrat priznal, da se mu ob pogledu nanjo cedijo sline.

"Ohoho, misliš resno?" je oživel Risto.

"Yes!"

"Kaj naj pa ti jaz dam? Saj veš, da nimam nič," je bil iskren stari pajek.

"Če boš izgubil, boš vsem v Metul'u plačal drink in javno priznal, da si se motil."

Risto ga je nekaj trenutkov začudeno opazoval, nakar se je na glas zarežal. Spoznal je, da je Frenka s svojo trditvijo prizadel.

"Koliko časa mi daš, da jo zrihtam?" je vprašal Risto.

"Koliko pa rabiš?"

"Mesec, dva."

"Dobro, naj bo konec avgusta," je pristal Frenk.

To je pomenilo še dva meseca.

"Torej, velja?" ga je še enkrat pobaral stari pajek. Stava mu je bila silno všeč. Po eni strani se mu je nasmihala dolgo željena yamaha, po drugi strani ni imel kaj izgubiti; še vedno bo lahko vse obrnil na šalo.

"Samo en pogoj imam," je rekel Frenk.

"Povej!"

"Kmetice ne smeš predstaviti kot svoje punce. Dobro veš, da bi se ji potem klanjali samo zato, ker je tvoja bejba."

"Okej," se je strinjal Risto.

Segla sta si v roke.

Izziv mu je povrnil dobro voljo in kri mu je hitreje stekla po žilah.

"Poklič! Vlasto!" je velel Frenku. "Čas je, da nama predstavi ta malo."

3.

Andreja je bila neskončno srečna. Niti v sanjah si ni mogla predstavljati, da bi jo največji ptujski šminker, glavni metuljaš, želel spoznati. On, pred katerim so omedlevale trume žensk, cepale kot muhe enodnevnice, se je ozrl za njo, jo povabil v svojo ložo in ji plačal pijačo. Tudi Vlasta, ki je dobro poznala Rista, se temu ni mogla načuditi. Stari džek se še nikoli ni zanimal za outsiderko.

Za Andrejo je bil to najbolj romantični večer, kar ga je kdajkoli doživela. Čeprav z Ristom nista zaplesala, pravzaprav sploh nista zapustila lože in je bilo njihovo druženje kratkotrajno, se je *nekaj* vendarle zgodilo, saj jo je Risto povabil oziroma zaprosil, da se naslednjega dne sestane z njim. To je že nekaj pomenilo.

Počasi se je slekla in gola obstala pred ogledalom. Pozorno je opazovala svoje telo. Zrla je v rav-

na ramena, okrogle prsi, ozek pas, napeto zadnjico, lepo oblikovane noge, tanke gležnje. Bilo ji je, kakor da se prvič vidi. Pred njo ni več stala majhna deklica iz Nove vasi. Ne, to je bila zrela mlada ženska, obsijana s svežo, rosno lepoto jutranjega sonca.

Da, s svojim telesom je bila lahko povsem zadovoljna, kajti bilo je popolno. Včasih ji je kakšna sošolka pri telovadbi rekla, da ima lepo postavo, toda ona je le zardela in ni vedela, kaj naj odgovori. Poslušala je sošolke, kako so se venomer pritoževale čez svoj videz; tu jih je bilo preveč, tam premalo, to je bilo preveč povešeno. Predpisovale so si kozmetične kure, aerobiko, fitnes, jogo, stradale ob raznih dietah in se modno oblačile. A na koncu niso bile nič bolj zadovoljne kot na začetku. Andreja pri teh pogovorih ni sodelovala, zato so jo sošolke gledale postrani in imele za vaško trapo, čeprav je bila odličnjakinja. Toda to je ni pretirano motilo. Imela je svojega pekinezerja Murija in nikogar drugega ni potrebovala. Fantje je niso zanimali, in ker sebe ni doživljala kot telo, se s sošolkami ni imela o čem pogovarjati. Bila je zdrava, polna moči in zunanji lepoti ni pripisovala pretiranega pomena.

Edino, kar ji je v mestu manjkalo, je bilo vaško okolje, v katerem je odraščala šestnajst let. Pogrešala je vonj po posušeni travi, zlate njive polne

žita, žuborenje potoka, poljsko cvetje, sadna drevesa, zadovoljno mukanje krav, igrive piščance in goske, ki so se podili po dvorišču, prijazne sosede, ki so ob večerih prihajali v njihovo kuhinjo. Njeno otroštvo in mladost sta bila zaznamovana s kmečko idilo. In niti vedela ni, kako srečna je, dokler ji ni umrl dedek. Z mamo sta ostali sami, kajti očeta je izgubila, ko ji je bilo dve leti. Nekega dne pa je mati priznala, da sama ne more več voditi prezdolžene kmetije. Posestvo sta prodali in se preselili na Ptuj. Dobili sta dvosobno pritlično stanovanje v Kraigherjevi ulici. Mati se je kot kuharica zaposlila v bolnici, Andreja pa je nadaljevala šolanje na srednješolskem centru. Mali pekinezer Muri je bil njen edini otipljivi spomin na domačijo. Vodila ga je v Ljudski vrt, se v gozdu z njim lovila in bila za trenutek spet srečna.

Z roko si je šla čez prsi. Da, njeno telo je dozorelo. Bila je kot metulj, ki se je izvil iz kokona in pretegnil dolga pisana krila. Priznati je morala, da je bil Risto resnično nekaj posebnega. Imel je magično moč, ki je ni bilo mogoče prezreti. V njej je prebudil žensko. Svojih novih občutkov se ni prestrašila, nasprotno, razveselila se je klica narave, kajti bila je pripravljena na veliko ljubezensko pustolovščino. Bila je Trnjulčica, ki jo je princ obudil s poljubom. Risto je bil junak na belem konju, ki jo bo odrešil iz visokega stolpa ter jo odpeljal v grad nad oblaki. Tam bosta srečno žive-

vela do konca svojih dni. Mimogrede se bo ustavila samo toliko, da bo lahko uživala ob zavisti sošolk. Zakaj ji je bilo to naenkrat pomembno? Morda zato, ker je šele sedaj odkrila žensko nečimrnost in spoznala, kako žaljiva je bila prevzetnost njenih sošolk. Toda odslej bo vse drugače. Iz njenega razreda še nobena ni hodila v Metulja, čeprav so vse sanjarile o tem. In ona bo prva.

4.

"Risto, kaj hočeš od mene?"

Andreja ga je gledala naravnost v oči in ni niti trenila.

Vprašanje, ki ga je postavila, jo je mučilo, odkar sta se začela sestajati, torej dobre tri tedne. V tem času sta se videvala skoraj vsak dan. Dobivala sta se v kletnih prostorih bloka na Zihlerovi ploščadi, kjer je imel Ristov prijatelj majhen fitness. Tam sta dvigovala uteži in se pogovarjala o vsem mogočem, o glasbi, modi, filmih, šoli, Metulju. Risto je s seboj nosil časopise, revije in knjige, iz katerih mu je morala na glas brati. Zdelo se ji je, kakor da bi bila na kakšnih bralnih vajah, še posebej, ker ji je venomer popravljajl izgovorjavo. To ji je šlo hudo na živce, ampak Risto je očitno užival in tudi ona se je v glavnem zabavala.

Najraje ga je poslušala, ko ji je pripovedoval

o Metulju. Razložil ji je, kdo je kdo v tem elitnem raju, ter ji podrobno opisal ključne osebe in njihove fore. Prav tako jo je seznanil z raznimi trači, bivšimi in aktualnimi. O sebi ni govoril. To jo je zelo presenetilo, saj je pričakovala, da bo poln samohvale. Vlasta ji je namreč rekla, da je Risto neozdravljivi egocentrik in naj mu ne verjame niti besede. Še posebej ne, če ji bo tvezil, da je rešil Jacquesa Coustoja pred morskimi psi, da je pobegnil z Golega otoka, da je delal za CIO, da je boksal z Mohamedom Alijem, da je bil voznik formule 1, da je bil kandidat za posadko Apolla 13 in podobne *mačo* neumnosti. Najbolj vznemirljiva stvar, ki se mu je morda res zgodila, je bila ta, da je kot natakar prvega letnika gostinstva v ljubljanskem Slo-nu doživel obisk Tita in Kardelja. Pri tem so ga verjetno zaklenili v kuhinjo, da ni mogel narediti kakšne škode. Zagotovo pa mu niso zaupali strežbe, kakor se je rad hvalil. Toda če bi Andreji zatežil in jo vprašal, ali bi bila njegova punca, naj se nika ne obotavlja, ji je še svetovala Vlasta. To jo lahko pripelje na sam vrh šminkerskega olimpa, pa čeprav za kratek čas. Andreja takšnega prigovarjanja ni potrebovala, saj ji je bil Risto že sam po sebi dovolj všeč. Kljub temu je bila Vlasti hvaležna za njeno skrb.

"Kako to misliš?" je Risto na vprašanje odgovoril z vprašanjem.

"Tako kot sem rekla, kaj pričakuješ od mene?"

je vztrajala Andreja. Njene besede so kot težki oblaki obvisle v zraku in Risto je za hip ostal brez teksta.

Všeč mu je bila Andrejina odkritosrčnost, ki je bila šminkerjem tako tuja. V tem kratkem času jo je dobro spoznal. Punca je bila brihtna, pronicljiva, duhovita in odločna. Niti približno ni bila omejena vaška gos. Kot učitelj bodoče šminkerice si ni mogel želeti boljšega materiala. Stava, ki jo je sklenil s Frenkom, je bila tako rekoč dobljena. Kljub temu ga je njeno vprašanje presenetilo in znašel se je v zadregi.

"A, kaj hočem od tebe?" je ponovil stari pajek.

"Ja?"

Risto je do sedaj še niti enkrat ni povabil na pijačo, peljal v kino ali v Metulja. Niti na džoging v Ljudski vrt še nista šla. V začetku se je bala, da bo takoj planil po njej, sedaj pa se je spraševala, kaj mečka. Mogoče je želel, da bi se njun odnos počasi razvil, ali se je zgolj bal, da jo bo prestrašil s preveč vsiljivim nastopom. Kakorkoli že, niti enkrat ji še ni rekel, da je lepa, ali da mu je všeč, to pa bi že lahko storil.

"Andreja, koliko si stara?" je naposled spregovoril.

"Novembra bom osemnajst," je odgovorila brez obotavljanja. "Zakaj?"

Risto ni bil slep. Vedel je, da je punca do ušes zatrapana vanj. Njegov lovski instinkt glede žensk

ga ni varal. In mala sploh ni bila slaba! Nasprotno, ob dnevni svetlobi je bila še bolj mična, kot takrat, ko jo je prvič zagledal v Metulju. Da, bila je naravna lepotica. Presneto, zakaj se je strinjal s Frenkom, da si je ne sme vzeti za punco?! To je zdaj bridko obžaloval. Ampak stava je bila stava!

"Kaj je z mojimi leti?" je postala nestrpna Andreja.

Cinični osvajalec v Ristu ji je hotel reči: *"Ko boš malo starejša in boš postala šminkerica, boš lahko moja bejba,"* ali pa: *"Od tebe sem oddaljen deset svetlobnih let. Ko boš malo 'večja', se mi javi."* Ah, kako so bili ti odgovori zgrešeni! Andreja ni bila trapa. V trenutku bi mu obrnila hrbet. Ne, spesniti bo moral nekaj takega, da bi mu verjel sam papež, nekaj, s čimer jo bo tako preslepil, da mu bo pri tem še hvaležna. Sicer pa, brez panike, za takšne situacije je bil rojeni talent, mojster nemo-gočega, besedni alkimist, zlatoust, ki je belo spreminjal v črno in sivo v roza.

"Andreja, tako mlada si še, vendar na svet gledaš zrelo, preudarno. Tvoji življenjski nazori so jasni, trezni," je začel razpredati mrežo. Najprej ji bo malo popihal na dušo, potem pa ...

"Priznati moram, da resnično uživam v tvoji družbi. Končno sem našel nekoga, s katerim se lahko pametno pogovarjam. Ne moreš si misliti, kako sem to pogrešal. V Metul'u se vsi sprenevedajo, nosijo maske, ti pa si iskrena, naravna. Nisi samo

lepa, ampak si tudi pametna in zabavna."

Andreja se je nasmehnila. Naposled ji je le rekel, da je lepa!

"Andreja, rad bi, da sva prijatelja!"

Prijateljja?! se je zdrznila, zakaj samo prijateljja?

"Prijateljstvo je danes tako redko kot rajska ptica v peklu, kot tulipan med koprivami, kot poštenost med politiki," je nakladal stari lažnivec, "hkrati pa tako nepogrešljivo kot zrak, voda, ali sonce."

Fuj, kako grozne besede! je pomislil Risto. Komaj je verjel, da jih je izrekel, ampak drugače ni šlo. Ženske so pač oboževale takšno pesniško sravnje.

"Veš, ob tebi se počutim super," je nadaljeval, "ob tebi sem lahko resnični jaz. To mi dosti pomeni in tega ne bi rad zapravil. Trenutno ne iščem bejbe za eno noč. Teh sem definitivno sit. Vedno te pustijo praznega. Tebe preveč spoštujem, da bi ti naredil kaj takega. Seks uniči še najbolj iskreno prijateljstvo. Ne bi želel, da se nama to zgodi. To kar imava, je preveč dragoceno. Kaj praviš?"

Andreja ni bila pretirano navdušena nad Ristovimi besedami. Ko bi jo le malo manj spoštoval in bolj ljubil! Potem bi bila veliko bolj srečna. Ampak v osnovi se je morala strinjati z njim. Druga izhoda ji ni dopuščal. Pa tudi Vlasta ji je že povedala za Vesno, edino Ristovo prijateljico, in

in kako sta se razšla.

"Ja, prav imaš," je brezvoljno dejala. "Priateljstvo je ful pomembno."

"Imaš dosti frendov?" je vprašal.

"Ne," je stresla z glavo, "niti enega."

"Jaz tudi ne."

Dvignila je pogled, on pa je rekel: "Čeprav sem non stop v družbi in imam veliko kolegov, me nihče zares ne pozna."

V tem je bilo celo nekaj resnice. Nasmehnil se je sam pri sebi. To je bilo dobro. Zaradi kančka iskrenosti bo njegova laž prepričljivejša.

Čez čas jo je prijel za roko in vprašal: "Andreja, ali bi bila moja prijateljica?"

Po telesu je začutila mravljince. Ristova izjava jo je ganila. Zvenela je kot poročna zaobljuba. Obenem so bile njegove besede nabite s prikrito erotiko in zatrto slo. Se je motila ali si jo je Risto želel?

"Ja!" je tiho dahnila.

Da, tvoja bom! Vzemi me! je kričala ujeta ptica v njej. Za trenutek se je ustrašila, da je svoje hrepenenje izrekla na glas, zato je na široko odprla oči.

Risto se je sklonil k njej in jo poljubil na lice.

Od razburjenja je skoraj zastokala. Zaprla je oči in čakala, ali bo nadaljeval s poljubom. Se bodo njune ustnice končno združile v težko pričakovanih sanjah? Ne, nič podobnega se ni zgodilo. Ri-

sto se je usedel nazaj na oblazinjeno klop. Zavzdihnil je, kakor da bi pravkar dobro povečerjal. Pomel si je roke in vprašal: "Kaj pa lahko jaz naredim zate? Kaj si najbolj želiš?"

Napočil je trenutek resnice, čas, da ji razkrije svoje adute. Imel jo je natanko tam, kjer je hotel.

"Ne vem," se je obotavljala. Želela si je njega, toda to je sedaj postalo nemogoče.

"Kaj praviš, če bi ti pomagal, da postaneš največja ptujška šminkerica, kraljica Metul'a? Folk bi bil nor na tebe. Vsi bi te oboževali, se ti metali pred noge. Lahko bi si izbirala frajerje in vse bejbe bi hotele biti tvoje frendice. Reci, da si za! Dovoli, da to naredim zate."

V Metulju je bila samo enkrat, toda šminker-ski blišč jo je povsem osvojil. Tudi Ristove štorije so k temu pripomogle. Čeprav je imel metuljaše za folirante (kakor, da bi bil sam kaj boljši od njih!), so še vedno predstavljali ptujsko elito. Vstop vanjo pa ni bil enostaven. Sicer se je še vedno najbolje počutila v kavbojkah, vendar ji tudi v lepih oblekah ne bi bilo neprijetno. Samo, kje naj dobi denar zanje? Mama ji je zadnjič vso noč šivala obleko z volančki. Blago pa tudi ni bilo zastonj. Ni si mogla predstavljati, da bi z mamo trošili denar za njene obleke.

Kakor, da bi ji bral misli, je dejal: "Naučil te bom iz dveh krpic narediti najbolj razkošno večerno obleko. Imam kolega, ki je krojač in drugega, ki

dela v tekstilni tovarni. Zato si zavoljo garderobe ne delaj skrbi. Zastonj ti bom zrihtal najlepše cote. Ti samo privoli!"

Andreje se je polotilo čudno vznemirjenje. Dišalo je po pustolovščini, o kateri je sanjarila. Povrnili se ji je dobra volja. Njun pogovor le ni bil povsem brezploden. Ne bo postala njegova punca, toda ne bo ga izgubila. Kot najbolj zaupna prijateljica ga bo pogosto videvala. To pa je bila lepa nagrada ali tolažba ali karkoli že. In še za kraljico Metulja jo je želel postaviti! Res, to ni bilo slabo za dekle iz Nove vasi. Potem se je spomnila še na zavistne sošolke in njena odločitev ni bila težka.

Ta dan mu je že drugič rekla: "Ja."

Risto je veselo poskočil. Tako radostnega ga še ni videla. Veliki donhuan je zaplesal kot razposajeni otrok. Tako malo je bilo potrebno, da ga je osrečila.

Stari premetenec pa si je mislil:

"Yamaha je že moja!"

5.

Zvoki električne harfe so napolnili Metulja z morskimi valovi in snežnimi viharji. Vanesa Richardson, štiriindvajsetletna Kanadčanka iz Montreala, je bila glasbenica brez primere. Obudila je starodavni predantični instrument in s svojo virtuosnostjo pretresla tako svet klasične glasbe kot pop sceno. Z enakim uspehom je igrala Smetanovo *Vltavo* in Beatlsove *Let it be*, Vivaldijevo *Zimo* in Abbin *Fernando*. Skladala je tudi lastne pesmi. Njeni največji hiti so bili *Arktični preludij*, *Odiseja 2000* in *Atlantida*.

Vanesinemu strmemu vzponu so botrovali trije atributi: glasba, videz in snežnobela harfa. Le-ta je postala njen zaščitni znak. Izdelali so jo po posebnem unikatnem dizajnu. Še najbolj je bila podobna visokim gotskim harfam, ki so jih oblikovali konec srednjega veka. To pa je bilo tudi vse,

kar je imela skupnega s tovrstnimi klasičnimi glasbili, kajti njene zvočne sposobnosti so bile nekaj enkratnega, božanskega, bile so neponovljivi spoj modernega in tradicionalnega. Vanesina harfa je imela izvotljen resonančni trup, vitek sprednji steber ter žične in električne strune. Ko je igrala po žičnem delu, je izvabljala nežne tone, podobne pritajenemu žuborenju vode, ko pa se je dotaknila strun z nohti, je dosegla svetle, trde tone. Harfa je imela tudi zatiče v obliki črke L, s katerimi so se strune držale resonančnega okvira. Z njimi je bilo mogoče vibrirati ob žicah tako, da je nastala nenavadna, brneča spremljava. Električne strune pa so dajale polne, baročne zvoke, ki so še dolgo ostajali v zraku.

Vanesini oboževalci (kasneje so se jim pridružili tudi kritiki) so njeno harfo poimenovali *Angel's wings*. (1) To je bilo ime, ki si ga je prav gotovo zaslužila, kajti ob njenih zvokih (še posebej ko je Vanesa igrala svoje hite) je bil poslušalec prenesen v magične, vznemirljive svetove davno pozabljenih civilizacij. Z Odisejem in mogočnimi Vikinzi je plul čez zasnežena morja ter kljuboval zimskim vetrovom, bojeval se je s Pozejdomom in ljubil s sirenami, z orkami je plaval pod arktičnim ledom, skozi gorski metež se je prebijal z belimi medvedi, na hladnem severu je lovil z Eskimi in

(1) *Angelova krila*.

tulil z lačnimi volkovi; bil je sokol, bil je miš, bil je gora, bil je reka. Gnan s hipnotično glasbeno inspiracijo, se je podal skozi različne palete razpoloženj, ki so bile globoko strastne in bojovite. Okolje se je spreminjalo z duhovnimi stanji, vendar nikoli brez snega, ledu, viharja ali morske pene. Na koncu se je izčrpani poslušalec znašel pred legendarno Atlantido in se odpočil v njenih potopljenih gajih, trgih in palačah.

Vanesi so pravili *Ledena princesa*. Imela je hladne modre oči, ravni nos, tanke ustnice. Beli platinasti lasje so ji v slapu padali čez ramena do pasu. Nosila je dolge večerne obleke svetlih barv, ki so bile tesno krojene ob telesu in poudarjale njeno vitko postavo. Visoki razporki na krilu, ob strani, ali od zadaj, so razkrivali dolge noge. Okrog levega gležnja je nosila biserno ogrlico. Čevlji z visokimi petami, ki so bili neločljivi del njenega imidža, so jo naredili za višjo od večine povprečnih moških. Gola ramena in roke je imela ovite s širokim svilenim šalom, ki je diskretno plapolal okrog nje, kakor da bi jo spremljali severni vetrovi in varovali njeno nedotakljivost.

Ime Ledena princesa se je ni prijelo samo zaradi videza. Vanesa je veljala za redkobesedno in težko dostopno mlado umetnico. Izbranca svojega srca še ni imela. Na turnejah sta jo zmeraj spermijala dva omarasta rdečelasa vikinga, ki sta mrko gledala izpod košatih obrvi in jemala pogum smrt-

nikom, ki so si domišljali, da se lahko približajo njuni varovanki.

"Risto, ta mrha bi celo tebi stisnila dvojko," je zinil Karl Vaga in se izzivalno nasmehnil.

Debeli šminker, ki se je oglasil, je bil eden tistih metuljašev, ki jih Risto ni prebavljaj. Seveda, je bil Karl sam kriv, saj se mu je venomer zoperstavljaj in ga dražil. Nekajkrat je malo manjkalo, da ga ni Risto kresnil po goflji. Čeprav se je ponavadi vzorno obvladoval, mu je Karl znal pohoditi zavore.

Risto se je jezil na Rudo, lastnika Metulja, ker jim je zadnji trenutek vsilil Karla in njegovo punco Anjo (s katero je imel stari pajek kratko, vendar divjo afero). Zraven Rista so sedeli Frenk, Metka in Danilo Megla. Čeprav je bila loža namenjena šestim osebam, je *king* ljubil udobje. Seveda ni imel nič proti gneči, ko je šlo za žensko družbo.

"Oprosti, ampak danes je gužva, saj sam vidiš," je pojasnil Ruda, ko je prišel spraševaj za dve prazni mesti. Risto takrat še ni vedel, da gre za Karla, zato je velikodušno pristal. Potem, ko je debeli šminker že parkiral svojo veliko rit, pa je bilo prepozno za ugovor.

Risto je prisegel, da se ta večer ne bo pustil izzvati. Koncert je minil brez Karlovih pripomb in salonski lev se je fino sprostil. Ampak na koncu mu je tečnež le stopil na žulj.

"Ja, prepričan sem, da bi Risto pri njej pogorel

prej ko v eni minuti," je vztrajal Karl.

"Misliš reči, zmrznil!" ga je popravila Anja.

Karl jo je cmoknil na lice in rekel: "Hvala ljubica."

Staremu pajku je obrnilo želodec, ampak ni znil ne bev ne mev.

Zato je spregovoril Frenk: "Malo morgen! Risto bi jo smotal, preden rečeš keks!"

Rokavica je bila vržena. Nedolžno prerekanje se je sprevrglo v odkrito vojno. Karl se je cinično zasmejal. Na mizo je položil roko in snel zlato uro. V Metulju so vsi vedeli, da jo je dobil od očeta za trideseti rojstni dan in da je bila vredna celo premoženje. Karl je to trobental tako dolgo, da so se šminkerji kar razbežali, ko si je podvihal rokav, da bi jo pokazal. Njegov najbolj priljubljeni pozdrav je bil, sunek s komolcem, nakar je dejal: "Daj, vprašaj me, koliko je ura?"

"Če preživiš noč z Ledeno princeso, je ura tvoja," je rekel Ristu.

Stari lev se je stegnil naprej. Ura mu je bila všeč. Še toliko bolj, ker je Karlu pomenila vse na svetu.

"Če pa ti spodleti, mi boš leto dni plačeval drink in me nagovarjal z Vaša visokost."

Risto se je odmaknil. Bes mu je zameglil pogled. Tega arogantnega pasjega sina bi najraje zmlal v sončni prah. Nihče v Metulju ni smel dvomiti v njegove donhuanske sposobnosti. Karel mo-

ra doživeti ponižanje, ki ga bo preganjalo v nočnih morah.

Risto je počasi vstal.

"Vanesa bo še to noč moja," je spregovoril z mirnim, toda odločnim glasom, "zato se kar poslovil od vevarice!"

Nato se je nagnil h Karlu in mu zašepetal na uho: "Ko boš izgubil stavo, bom tvojo uro vrgel na sredo plesišča. Ves Metul' bo skakal po njej. Potem jo bomo zabrisali na kup gnoja, kamor tudi spada."

Karlu je zastal dih. Z njegovega rdečeličnega obraza je izginila vsa barva. Panično se je ozrl okrog sebe, vendar je naletel zgolj na srepe poglede. Čez čas se je kisló nasmehnil, rekoč: "Bomo videli, bomo videli."

Risto je zapustil ložo in odšel proti šanku, ki se je nahajal v sosednjem prostoru. Frenk mu je sledil.

"Kaj si rekel Karlu?" je vprašal Frenk. "Mrhovinarja je skoraj kap."

Risto mu je povedal.

"Stari moj, veš da verjamem vate, " je začel Frenk, "ampak kako nameraš to izpeljati? Njena *bodyguarda* (1) niti miši ne spustita blizu. In četudi ji pristopiš, ali sploh znaš dovolj angleško? Ne bi rad videl, da ti Vanessa stisne kajlo že na začetku.

(1) *Telesni stražar.*

Karl bi se razpočil od veselja."

Risto je dvignil roko.

"Frenk, *don't worry, be happy!*" (1)

Črnolasa natakarka Tanja mu je dala buteljko in bel prtiček, ki si ga je vrgel čez roko.

"Glej, to je prvi korak," je dejal Risto in dvignil steklenico. "Laški rizling s komplimenti lastnika Metul'a za našo kanadsko umetnico. Temu menda ne bo ugovarjala, kaj praviš?"

Frenk je odprl usta. *Kako prebrisano!* je pomislil. Samo reinkarnirani Casanova se je lahko domislil tako prefinjenega načrta.

"Kaj pa potem?" je hotel vedeti Frenk.

Risto ga je navihano pogledal in pomižiknil.

"Ostalo bo čista magija, stari, čarovnija poželenja. Adios!"

Frenk je strmel za Ristom. Prijatelja je zelo cenil, vendar Ledena princesa ni bila mačji kašelj. Mnogo moških je že zmrznilo pred njo in šušljalo se je marsikaj, da je še vedno devica, da je lezbijka, da sovraži moške in podobne oslarije. Ristu ne bo lahko. Njegov sloves šarmerja in lomilca ženskih src je bil postavljen na kocko. Toda če je kdo sploh imel kakšne šanse, potem je bil to gotovo stari pajek.

Ko je Frenk prišel k sebi, je Tanji s pladnja spipal šilček Johnyja Walkerja in stekel v ložo.

(1) *Ne skrbi, bodi srečen.*

"Kje hodiš?!" ga je nahrulil Karel, ki se mu je povrnila samozavest. "Zamudil boš Ristovo največjo polomijo."

"Ne bi rekel," je odvrnil Frenk in pokazal proti staremu šarmerju. Le-ta je Vanesi pravkar nalival vino. Rdečelasa Olafa sta se zadovoljno režala in molila kupici. Risto jim je očitno prodal enega od svojih štosov. Torej njegova angleščina le ni bila za staro šaro. Ledena princesa ga je prijazno odgovorila in že je sedel v njeno loži.

Minilo je deset minut, dvajset, trideset, nato ena ura. Risto se je še vedno pogovarjal z Vaneso. Ledena princesa se še nikoli ni tako dolgo smehljala, občasno pa se je celo zarežala.

"Karl, mislim, da se tvoji vevarici slabo piše," se je oglasil Frenk. Bil je zadovoljen, ker tečež ne bo nikogar več moril s svojo uro.

Debeli šminker se je avtomatsko pogladil po roki.

"Nič še ni odločeno," je s tresočim glasom ugovarjal Karl. "Če je ne bo spravil v posteljo, je izubil."

"Meni se zdi, da je bejba pečena," je rekel Frenk.

"Definitivno je zagreta," je pristavila Metka in se namuznila.

"Noč z njo bo čista formalnost," je zaključil Danilo Megla.

Karl je požrl slino. Potne kaplje so mu orosile

čelo. Spoznal je, da je storil eno največjih neumnosti v svojem življenju. Le kako bo to razložil očetu?

6.

"Torej, je res?" se je namrdnila Andreja.

"Kaj?"

"Da si bil s tisto kanadsko glasbenico."

Hudiča, kako je izvedela? se je začudil Risto. Nato je opazil, da je gledala v Karlovo zlato uro, ki si jo je včeraj zmagoslavno nadel. Se pravi, da je vedela tudi za stavo! Le kdo ji je povedal?! V Metulja ni hodila. Zmenila sta se namreč, da jo bo prvič peljal takrat, ko bo pripravljena za šminkerski debi.

Vlasta! Seveda, ona je stegnila svoj dolgi jezik. Morala ga je zatožiti. To je bilo njeno malo maščevanje, ker ni hotel biti z njo več kot dvakrat. Morda pa je Andreja za Vanesso slišala v šoli. Zadeva je bila precej aktualna in v malomeščanskem Ptujju so se takšne pikantnosti širile s svetlobno hitrostjo. Kakorkoli že, tajiti ni imelo smisla.

"Res je," je priznal Risto.

Andreji so se zasolzile oči. Počutila se je izigrano. Sililo jo je na jok, vendar se je premagala.

"Zakaj si šel z njo?" je čez čas vprašala.

Zakaj? Zakaj? Moral jo je imeti, ker je bil moški, ker je bil pač Risto.

"Mar nisi rekel, da si sit žensk za eno noč?" je vztrajala Andreja. "Ali pa je bilo z njo drugače? Si se morda zaljubil vanjo?"

"Ne!" je zletelo iz Rista, kakor da bi bila ljubezen nekaj kužnega. Ko je uvidel, da se je prenaglil, je še enkrat tiho ponovil: "Ne."

"Potem pa, zakaj?"

Ristu je postalo neprijetno. Andreja ga je zasliševala, kakor da bi bila njegova punca, kakor da bi imela posebno pravico do njegovega življenja. Najraje bi jo opozoril, da sta *samo* prijatelja. Toda tega ni storil, kajti dobro se je zavedal posledic. Brez Andreje ne bo yamahe. Frenkova stava pa je bila pomembnejša od Karlove.

Najprej ji je hotel reči, da je bil z Vanesso zato, ker ga je spominjala nanjo, potem pa se je premislil. To bi bilo preveč prozaično. Morda bi vžgalo pri kakšni samovšečni metuljašici, vendar ne pri Andreji.

"Presneti Karl!" se je naposled razjezil Risto. "Hotel sem mu dati lekcijo!"

Snel je uro, jo vrgel na tla in pohodil.

"To je bil razlog!" je rekel in glas se mu je za-

tresel.

Strmela sta v zdrobljeno zlato uro. Prva je spregovorila Andreja.

"Risto, zakaj se tako malo ceniš?"

Stari pajek se je zdrznil. Njeno vprašanje ga je prizadelo. V temačnih globinah njegove duše se je nekaj zganilo.

"Ljubezen ni aerobika," je nadaljevala, "ali pa misliš drugače?"

Presneto! Mala me mrcvari, ga je prešinilo.

"Kaj ti veš o ljubezni?!" se ni mogel več krotiti.

Pogledal jo je v oči. Bile so motne, kalne, kakor da bi bile zastrte z oblaki. Ali pa je bil takšen njegov pogled? Naenkrat se je zgodil čudež. Oblaki so se razpršili, posijalo je sonce in videl je neskončno milino, ki ga je objela in celega prežela. Njegovo telo je postalo lahkotno in prozorno. Pred njim se je kakor pahljača odprla pokrajina oljk in češnjevih cvetov. Zaslišal je razigrano petje ciganov. Vonj po majskih cvetovih mu je napolnil nosnice. Pomladna sapica je nosila Andrejine besede o ljubezni. Ni jih slišal v celoti. Ujel je samo posamezne dele: "... ljubezen - spoštovanje - partnerstvo - sreča - mir - popolnost ..."

"Kako si ti predstavljaš ljubezen?"

Risto se je predramil. Andrejino vprašanje ga je vrnilo v stvarnost. Kaj se mu je zgodilo? Še nikoli ni sanjaril pri belem dnevu, pravzaprav stari

pajek nikoli ni sanjaril, raje je sanje živel. Ljubezen, kakšna neumnost je bila to? Risto ni vedel za ljubezen. Tudi če jo je kdaj slutil (naj je še tako brskal po spominu in občutkih, je ni odkril), je davno umrla skupaj z njegovo nedolžnostjo.

"Ljubezen je prevara, iluzija," je sarkastično dejal. "Ljubezni ni. Poglej vojne, lakoto, nasilje, nezvestobo, ločitve. Kako lahko trdiš, da ljubezen je?!"

"Brez ljubezni tebe in mene ne bi bilo."

"Ne govori mi o starših!" se je razburil. "Mama nas je zapustila ko mi je bilo sedem let."

Risto bi se najraje vgriznil za jezik. Tega še živi duši ni povedal.

Andrejo so njegove besede presenetile, zbolele, a je kljub temu tiho vprašala: "Kako?"

Dolgo je molčal, nakar je zamrmral: "Levke-mija."

Že ko je izgovarjal to težko, usodno besedo, ki mu je kot gora ležala na duši, je vedel, da je njegov odgovor brez teže in da se je razgalil po nepotrebem. Mama seveda ni bila kriva za svojo prezgodnjo smrt. Kljub temu se z njenim odhodom ni mogel sprijazniti. Včasih je krivil sebe, drugič očeta, tretjič brata in sestra, češ da je niso imeli dovolj radi, da ji niso znali pokazati čustev, slednjič pa je obsojal tudi njo, mamo, češ da jih je premalo ljubila in da je zato umrla. Vse skupaj je bilo presneto boleče, zapleteno, zato se s tem ni

maral ukvarjati. Občutke krivde, zapuščenosti, osamljenosti, je stlačil v vrečo in jo potopil na dno jezera ter upal, da ne bo nikoli splavala na površje. In medtem ko je zrl v globino, se ni niti zavedal, da breme svojih tegob nosi na plečih in da je ves njegov odnos z okolico zaznamovan s to težo.

V Andrejinih očeh je zaznal sočutje. Razjezil se je. Ni maral usmiljenja, še posebej ne njenega. Zato je odločno rekel: "Ljubezen nas ne bo odrešila. In boga ni!"

"Kruta izjava za nekoga, ki ima še celo življenje pred seboj."

Risto je v sebi zaklel. Mala je bila neusmiljena.

"A mi poveš, kaj sploh pričakuješ od življenja?"

Madona, kaj ne misli odnehati? se je razjezil. In od kod ji pravica, da ga zaslišuje kot malega otroka? Še nikoli ni nihče z njim tako govoril.

"Moj moto je, živi hitro, umri mlad in bodi lepo truplo!"

"James Dean?"

"Ja, Džej Di."

Pozorno ga je preučevala.

"Se ti ne zdi to precenjeno? Življenje ti lahko da veliko več," je vztrajala. "Mar misliš, da tega ne zaslužiš?"

Ristu je bilo dovolj. Ni se maral opravičevati ali zagovarjati. Njegov moto je v malem svetu

šminkerskega sijaja čisto v redu funkcioniral. Andreja pa ga je silila, da se je globje zazrl vase. To mu ni bilo niti najmanj všeč.

"Končajva s tem!" je velel. "Raje mi pokaži, kaj bova danes brala."

Za nekaj kratkih trenutkov se je obotavljala. Nato je iz majhnega nahrbtnika izvlekla črno knjižico. Šlo je za zbirko pesmi z naslovom *Tristo ljubezenskih* in mu začela brati.

Risto je vdrugeč zaklel, vendar je ni ustavil.

7.

Risto ga je mahnil na gobec.

Mariborčanu je odneslo glavo nazaj. Opotekel se je do mize in se prijel za okrvavljeno ustnico.

"Pesjan! Zlomil si mi zob!"

Stekleno je pogledal Rista, ki je stal ob šanku.

"Mater ti ...!" se je zadril Mariborčan in planil nanj. Prihajal je kot ruska tankovska divizija. Bil je pravi orjak, odet v nabildane mišice in postrižen na krtačo.

Staremu pajku je napad kot strateško presenečenje spodletel, vendar je kljub temu ohranil mirno kri. Bil je vajejen uličnih preteпов, zato se ni bal večjih in močnejših nasprotnikov. Zaupal je v svoje reflekse in bliskovite udarce. Vedel je, da lahko dobro odmerjen udarec zloži še tako strah vzbujajočega silaka.

Razjarjeni Mariborčan ga je zgrabil za vrat.

Risto je na šanku otipal pepelnik in z njim kresnil orjaka v obraz. Zamolklo je počilo. Šminkerji in šminkerice, ki so to videli, so se zdrznili ob pomisli, kako je to moralo boleti!

Velikan je izpustil polglasni *ah!*, se zvrnil na mizo, podrl steklenice, kozarce in pristal na tleh.

Ob šanku je prišlo do prerivanja. Mariborčani so prihiteli kolegu na pomoč. Ta večer je v Metulja prišlo šest fantov iz štajerske prestolnice. To je bilo precej nenavadno, ker so iz Maribora v glavnem prihajala dekleta. Kakorkoli že, zaradi svojih ogromnih dimenzij in napumpanih mišic so takoj pritegnili pozornost ptujskega šminkera. V začetku je kazalo, da so se prišli zabavat. Največji, po imenu Alan, je poiskal Rista in ga povabil na pijačo. Beseda je stekla o vsakdanjih rečeh, nič posebnega, zgolj verbalna predigra. Bodibilder se je trudil, da bi vzpostavil zaupno ozračje. Naposled pa je Rista vprašal, ali pozna rjavolaso Branko iz Maribora. Stari donhuan je napel možgane, vendar je moral zanikati. Alan je vztrajal in jo jel podrobneje opisovati, toda Risto je bil v temi. Ker je orjak še vedno pritiskal, je stari pajek rekel, da je imel veliko Mariborčank in da se vseh pač ne more spomniti.

Alan je zardel od jeze. Dejal je, da je z Branko hodil štiri leta, dokler ni srečala nekega Rista, ki je sicer zanič v postelji, ampak da je gobčen pubec, ki jo je čisto obnorel. Staremu pajku se je po-

svetilo. Napumpani bodbilder je prišel po njegovo kožo! Ljubosumnost in maščevanje, dva najstarejša motiva za nasilje. Rista je motilo edino to, ker se Branke nikakor ni mogel spomniti. Vedel je, da si je Mariborčan tisto o njegovih ljubezenskih sposobnostih gladko izmislil, toda vse ostalo je moralo držati. Vajen podobnih situacij, se ni predolgo obiral. Napad je bil najboljša obramba in Alan ga je dobesedno prosil naj prevzame pobudo. Zato ga je stari pajek vžgal z vso močjo.

Ko je Mariborčan po dveh udarcih hotel vstati, ga je Risto sklenil pokončati.

"Crkni podgana!" je siknil stari pajek in ga brcnil v čeljust. Bodibilder se ni več premaknil.

Risto se je oddahnil. Mrcina je bila vzdržljiva! Alan ga je stal veliko truda. Zobozdravnik bo imel z njim veliko veselja. Na srečo jo je sam odnesel brez praske. Nato se je spomnil na njegove kolege. Toda ko se je obrnil, je bilo že prepozno. Trije Mariborčani so skočili nanj in ga zbili na tla.

"Frenk, Rista tepejo!" se je proti plesišču zadržala natararica Tanja.

"Kaj?!" je zavpil Frenk, ki zaradi glasbe ni nič slišal.

Tanja je pokazala na gnečo pri šanku in vzkliknila: "Risto!"

V Metulju je v trenutku nastal pekel. Ves ptujski šminkeraj se je vrgel na Mariborčane, ki so napačno ocenili položaj. Čez čas so po njih udrihala

tudi dekleta. Celo mirni in preudarni lastnik Ruda je enemu poveznil na glavo zaboj piva.

Po stopnicah je pridrvel redar Pep, ki je bil mojster juda. Pograbil je najbližjega bodibilderja in ga vrgel čez sebe. Nato so nesrečnika pohodila še tri dekleta z visokimi petami.

Rista je bolelo celo telo. Pokasiral je precej batin, preden so ga rešili izpod mišičastega plaza. Jutri bo imel plavo oko. Je že čutil, kako mu zateka. Kljub temu se je pobral in priključil igri, v kateri so Mariborčani predstavljali nogometno žogo.

Na vrhuncu predstave se je udrihalo vsepovprek. Gneča okrog bodibilderjev je postala tako tesna, da ni bilo več prostora za udarce. Zato so jih metuljaši kot kroglico pri fliperju suvali sem ter tja.

Pretepeni Mariborčani so se naposled znašli na "svežem zraku". Dva sta zbežala proti rdeči alfi, eden se je plazil po vseh štirih, dva pa je razjarjena množica slekla do gat in ju nosila okrog kot trofejo. Na Alana, ki je še vedno nezavesten ležal v Metulju, so pozabili.

Debeli Karl se je ustavil pri Mariborčanu, ki je izigral plazilca in ga brcnil v rebra. Nato je zagledal, kako dva poskušata uiti z alfo. Stekel je na voznikovo stran. Z golo pestjo je udaril v šipo, da se je razletela na tisoč koščkov. Roko si je pošteno razsekal, vendar ga to ni ustavilo da ne bi

potegnil voznika iz avta. Ostali metuljaši so se lotili sovoznika in tudi on se je kmalu vrnil v središče dogajanja.

Prišla je policija.

S kombijem so blokirali cesto tako, da nobeno vozilo ni moglo zapustiti parkirišča pred diskoteko. Toda niso se takoj vmešali. Zmeda je bila prevelika. Tanja, ki jih je poklicala, jim je dejala, da neki Mariborčani razbijajo inventar v Metulju. Ampak to, kar so videli, je zdaleč presegalo običajni petkov incident, kajti položaj je še najbolj dišal po neobvladljivih demonstracijah. Eden od miličnikov je poklical okrepitev, drugi pa je zavzdihnil: "Ta noč bo prekleto dolga! Kdo bo popisal vso to rajo?"

Nekaj metuljašev je pristopilo k miličnikom in se zapletlo v pogovor z njimi. Pridružil se jim je tudi Karl. Ko je pokazal ranjeno desnico, mu je mladi policaj izročil pendrek in mu dejal, da bo s tem lažje naredil red. Karlu ni bilo treba dvakrat reči.

Risto se je vrnil v Metulja.

Za šankom ni bilo nikogar, zato si je sam postregel. Naredil je tri dolge požirke Johnyja Walkerja, se obrnil k negibnemu Alanu in zamrmral:

"Na tvoje zdravje!"

8.

"Sine, ti si sramota za našo familijo!"

Risto je sklonil glavo. Oče je bil edini človek na svetu, ki je staremu pajku zbujal spoštovanje. Bil je visok, suh, asketskega videza. Njegovo življenje je bilo bolj dramatično in razburljivo od pustolovskih romanov. Ko je bil Risto še otrok, je silno rad poslušal očetove zgodbe.

Kot mlad fant je oče zapustil Haloze in prišel v Maribor za krojaškega vajenca. Tam je dočakal drugo svetovno vojno. Videl je Hitlerja, kako je v štajerski prestolnici grmel: "Naredite mi to deželo zopet nemško!" Kot zaveden Slovenec je hotel pobegniti v partizane, vendar je bil prisilno mobiliziran v nemško vojsko. Čakala ga je ruska fronta, vendar so ga pomotoma poslali na afriško bojišče. Tam je prebегnil k Anglo-Američanom ter z njimi vdrl v Italijo. Konec vojne je pričakal v Trstu, kjer

je prestopil k JLA. Po vojni se je vključil v obnovo domovine in se udeležil številnih delovnih akcij. Preselil se je na Ptuj, kjer je nameraval odpreti krojaško delavnico, toda znanci so ga pregovorili, da se je zaposlil pri policiji. V Ptujju je srečal žensko svojih sanj in se z njo poročil. Rodili so se ji ma štirje otroci, dva sinova in dve hčeri. Toda sreča je bila kratkotrajna. Žena je zbolela za levkemijo in umrla. Ristov oče je ni mogel preboleti. Ni se več se oženil.

Manj smole je imel v poklicnem življenju. Iz miličnika je napredoval v komandirja ptujske postaje. Ker se je izkazal tudi kot član ZK Slovenije, so mu zaupali novo funkcijo občinskega sekretarja. To je bil velik dosežek za neukega fanta s haloških hribov.

Hčeri sta odrasli in se omožili. Ena je odšla v Ljubljano, druga v Kranj. Domov sta prihajali za praznike, nazadnje vedno redkeje. V tolažbo sta mu ostala sinova, starejši Risto in mlajši Peter. Slednji je v Mariboru študiral pravo in oče je bil sila ponosen nanj. Z Ristom nista imela skupnih interesov, zato se nista gibala v istih krogih. Razlikovala sta se tudi po videzu, Peter je bil mnogo manjši in svetlih las. Kljub temu sta se dobro razumela. Njune bratske vezi so bile trdne, tesne.

Sedeli so za mizo in večerjali.

"Ata, Rista res ne moreš kriviti za dogodek v Metulju," se je oglasil Peter.

"Kdo je tebe kaj vprašal? Si mogoče njegov odvetnik?" se je razburil oče. "In o kakšnem Ristu govoriš? Kakšno ime je to? Mar ti nisem prepovedal, da ga tako kličeš. Tvojemu bratu je ime ..."

"Ampak ata, tudi jaz imam vzdevek," se je uprl Peter. "Pravijo mi Mišo. To ni nič strašnega. Mladi si radi izmišljamo nova imena."

"Sta bila mogoče v partijski ilegali? Ali pa sta se borila s partizani?!" se je očetu dvignil pritisk. "Bodita vesela, da lahko svobodno nosita svoji imeni. Mnogi so za to dali svojo kri! Zato nočem niti slišati za neke nepotrebne vzdevke. Kaj sploh pomeni Risto? Ali je to anagram za Kristusa, ali kaj?"

Oče je bil velik ljubitelj križank in jezikovnih ugank.

"Vem, da ne maraš rdečih," je dejal oče Ristu, "ampak pretiravati ti ni treba. Še v restu boš končal!"

Risto in Peter sta se spogledala ter zarotniško nasmehnila. Oče je znal biti trmast kot mula. In ko je bil takšen, ni imelo smisla drezati vanj.

Peter je z mize pospravil krožnike, nakar je razdelil puding.

"Kaj naj naredim s teboj?" je tarnal oče nad Ristom. "Mature nisi opravil, poklica nimaš, službe tudi ne, okrog se pretepaš, pijančuješ, vlačiš z ženskami..."

Ko ga je Risto debelo pogledal, je oče pono-

vil: "Da, ženske! Ne misli, da mi tvoji vlačugarski podvigi niso prišli na ušesa."

Nato je v nekoliko mirnejšem tonu nadaljeval: "Sine, vidim, da se rad lepo oblačiš. To je dobro, ampak obleka še ne naredi človeka. Če hočeš, da te bo okolica spoštovala, se moraš dokazati z delom."

Risto je požrl slino. Spet se je počutil kot osnovnošolec, ki mu oče bere levite. Sicer pa, zakaj ne? Imel je vso pravico, da ga je skrbelo za sina. Ta veliki človek, utrujenega obraza, mu je daroval vse, življenje, toplino, dom. In kako mu je Risto poplačal? Ko ga je oče leto poprej nažiral, naj se že enkrat spravi v red, mu je zabrusil: "Stari, tvoj čas je minil! Tito je bolan in ko se bo stegnil, bo šla Juga rakom žvižgat. Takrat bo zgodovina rdečkarje pometla pod predpražnik. Tebe tudi!"

Bogokletne besede so bile kot sol na odprto rano. Že ko jih je izgovarjal, mu je bilo žal. Za hip se je celo ustrašil, da ga bo oče klofnil. Toda nič podobnega se ni zgodilo. Oče je molčal. Samo drobna solza mu je spolzela po licu. Na njegovem obrazu se je zarisala teža vseh razočaranj in stisk, ki jih je dolga leta prenašal. Pred Ristom ni več stal ponosni komandir milice, partijski sekretar, temveč zlomljen starec, s katerim se je življenje kruto poigralo. S tresočo roko je pobožal sina po obrazu in odšel.

Risto se je skoraj zgrudil. Na svetu ni bilo kra-

ja, kamor bi se lahko tisti hip skril. Strup, ki ga je zlil na očeta, je kakor črna kri padel na marmorna tla njegove duše. Občutka krivde, ki ga je začel razjedati, ne bo mogel nikoli izbrisati. To je bila njegova "skodelica kave."

"Ata, spremenil se bom!" je kot strela z jasnega izustil Risto. "Jutri bom začel delati!"

Oče in Peter sta se zdrznila.

"Ruda mi je že večkrat ponudil službo kelnerja v Metul'u," je rekel Risto. "Sprejel jo bom."

Oče ga je dvomljivo pogledal.

Za hip se je obotavljal, nakar ga je potrepil po ramenu.

"Sine, morda pa je še kaj upanja zate."

9.

Veter ji je mršil lase. Počutila se je svobodno in razigrano. Imela je vse, kar si dekle lahko želi, sanjskega fanta in motor, s katerim sta drvela na morje. Čakalo jo je deset vročih dni v sončni Makarski.

Risto si je od Frenka sposodil yamaha. Metka, Frenkova punca, ni bila preveč navdušena, saj sta tudi onadva nameravala na morje, toda staremu pajku nihče ni mogel odreči usluge. Od Rude je našel avans za novo službo. Denar bi lahko dobil tudi od očeta ali sester (kot ponavadi), ampak trdno je sklenil, da ne bo več živel po starem. Kaj je to konkretno pomenilo, mu še ni bil čisto jasno, toda nekje se bo že poznalo (pri denarju prav gotovo).

Po štirih urah vožnje sta prispela pred hotel Dalmacija. Stari pajek je dobro poznal Makarsko,

saj je tukaj že dvakrat letoval. Želel si je namestiti v Meteoru, hotelu A kategorije, toda ker je bil poln, se je zadovoljil z Dalmacijo. Prednost slednjega je bila, da se je ponašal z najlepšo plažo v Makarski. Imela je poseben dostop za hotelske goste, betoniran pomol s privezi za jahte, restavracijo, peščeno plažo in drevesa, ki so nudila prijeten hlad.

"Oprosti, ker nisva dobila ločenih sob," je rekel Risto, ko sta se z dvigalom peljala v sedmo nadstropje. Ni si mislil, da bo kakšni ženski kdajkoli zinil te besede.

Andreja se je kislo nasmehnila, vendar iz drugega razloga.

Dobila sta sobo z razgledom na morje.

Risto je zabrisal prtljago v kot in se vrgel na posteljo.

Andreja je odprla balkonska vrata, stopila na teraso in globoko vdihnila. Vonj po ribah in soli jo je prijetno zaščemel v nosu. Na morju je bila samo dvakrat, in sicer na šolskem izletu, pa še tedaj je bilo prehladno, da bi se zmočila. To je bilo precej nenavadno za dekle njenih let. Počitnice na deželi so bile precej drugačne od tistih v mestu, saj so terjale mnogovrstna vaška opravila. Odkar sta z mamo živeli v mestu, pa je poleti poprijela za razna sezonska dela. Zanj je bil to prvi morski oddih, čeprav je tudi tokrat šlo za neke vrste delovne počitnice. V Makarski sta bila predvsem zato, da iz

nje naredita kraljico Metulja. Risto jo je želel testirati, kako se bo znašla v areni diska. V kleti Zihelove ploščadi jo je naučil razne plese, ki jih bo sedaj prvič preizkusila v živo, pred gledalci. Stari pajek je hotel videti, kakšen vtis bo naredila na diskofile. In Makarska je bila idealen kraj za njen debi, ni bila ne prevelika, ne premajhna. Tudi možnost, da srečata kakšnega Ptujčana je bila minimalna. Sicer pa je stari pajek vsem v Metulju natvezil, da gre letos v Grčijo.

Andreja se je namuznila. Njeni načrti niso nasprotovali Ristovim, toda bili so mnogo bolj romantični.

Vrnila se je v sobo.

Pogled se ji je ustavil na francoski postelji in Ristu, ki je ležal v razpetem usnjenem kombinezonu. Spreleteli so jo mravljinci.

"Bova razpakirala?" je vprašala. Glas se ji je zatresel.

"Niti slučajno!"

Skočil je na noge.

"Najprej kopanje!"

Z enim samim gibom si je slekel kombinezon in ga poteptal. Andreja je odprla usta. Pred njo je v spodnjicah stal najbolj privlačen moški, kar jih je videla; vitek, mišičast, polnokrvni Adonis. Po cellem telesu so jo spreleteli mravljinici.

"No, kaj še čakaš?!" jo je predramil njegov glas. "Pojdi se preobleč! Saj se bova še raztopila

na tej vročini."

Andrejo je oblila rdečica. Počutila se je kot otrok, ki so ga zalotili z roko na čokoladni torti. Kot kafra je izginila v kopalnico, kjer je rabila celih pet minut, da se je pomirila. Nato si je navlekla enodelne kopalke modre barve in pograbila brisačo.

Naslednji trenutek sta že tekla na plažo.

Ura je bila natanko štiri popoldne, ko sta skočila v morje. Plavala sta gor, dol, se škropila, tunkala in tekmovala, kdo bo dalj časa zdržal pod vodo. Čeprav se je Andreja prvič kopala v morju, je bila solidna plavalka. V prvem letniku pedagoške gimnazije je imela plavalni tečaj na kidričevskem bazenu. Obvladovanje plavanja je bilo pogoj za vpis v drugi letnik. Letošnje šolsko leto pa je imela telovadbo v ptujskih toplicah, kjer se je naučila tudi zahtevnejših plavalnih tehnik, kot sta kravl in delfin.

Risto in Andreja sta zapustila vodo šele, ko ju je pošteno zazebló. Zavila sta se v brisače in si naročila kavo.

"Kako se počutiš?" jo je vprašal.

"Super!"

S tresočo roko je dvignila skodelico. Ustnice so ji pomodrele, zobje so ji šklepetali, vendar ji še nikoli ni bilo tako toplo pri srcu.

Risto jo je objel čez rame.

"Miška, objubim ti, da teh počitnic ne boš po-

zabila."

Skoraj ji je ušlo "*ti tudi ne,*" a se je samo nasmehnila.

Sonce je zahajalo.

Oranžnordeča svetloba se je razlila po obzorju. Na horizontu so se leno premikale bele jadrnice. Jata galebov je lovila okrog pomola. Njihovi kriki in šumenje penečih valov so se spojili v prečudovito simfonijo. Bilo je kakor, da bi neznan slikar ustvaril vso to idilo samo zanju. Andreja se ni mogla otresti misli, da je zašla v neko izmišljeno, pravljичno deželo. Prizor, ki je videvala zgolj na razglednicah in fotografijah, je sedaj doživljala z vsemi čutili, in to v družbi sanjskega fanta. Risto je imel prav, te počitnice bo za vedno ohranila v svojem srcu.

Dolgo časa sta še sedela na obali.

10.

Mineval je tretji dan. Poležavala sta na soncu. Izbrala sta si plažo na koncu zaliva, kjer je bilo največ mladih.

"Te bo motilo, če si slečem zgornji del?" ga je vprašala Andreja.

"Seveda ne!" je odvrnil Risto. Toda že naslednji trenutek mu je bilo žal, kajti poslej ni več mogel odmakniti oči z njenih okroglih, polnih prsi in rožnatih bradavičk. Andreja ga ni nehala presenečati. Do zdaj je že vedel, da je samozavestna in da poseduje močno voljo, čeprav ji tega prvič, ko jo je videl v Metulju, ni pripisal. Toda najbolj ga je prevzel njen naravni, neprisiljeni odnos, ki ga je imela do sebe in do okolice. V njem ni bilo nič zlaganega. Če bo hotela postati popolna šminkerica, bodo s tem še težave, ampak zaenkrat mu je bilo ravno to všeč. Dekleta, ki jih je poznal, so bile vse po vrsti nezadovoljne s svojo postavo, celo take ki

so bile po manekenskih merilih popolne. Obdale so se z drobnimi kompleksi, ki so se sčasoma razvili do gigantskih razsežnosti in pogosto prerasli v akutno nesprejemanje samega sebe. Posledica je bila kronična sitnoba z nepotešeno potrebo po komplimentih. Resda je Risto to s pridom izkoriščal in z laskanjem odpiral tudi najbolj zahtevne trezorje, vendar so mu presedale avše, ki so ves čas tarnale: "Joj, predebele noge imam!", "Ah, moja rit je prevelika!", ali pa "Groza, saj sploh nisem lepa!" in potem pričakovale, da jih bo tolažil in opeval. Ljubša so mu bila dekleta, ki svojih kompleksov niso obešale na veliki zvon. Ob takšnih se mu je jezik fino sprostil in njegovi pesniški kreativnosti ni hotelo biti ne konca ne kraja. Komplimenti so frčali z leve, z desne, od vsepovsod. Bej-be so se talile kot sladoled pri 35 stopinjah Celzija.

Andreja pa je bila drugačna. Tudi če si je želela lepih besed, mu tega ni z ničimer pokazala. Risto je razmišljal, ali je bila to posledica njene še neodkrite seksualnosti (stari lisjak je že davno iz nje izvlekel, da je še nedotaknjena) ali pa nedolžnega odraščanja na vasi. Bolj ko je tuhtal, bolj je bil prepričan v slednje, kajti prav telesna izkušnja ljubezni je mnoge punce odrešila prenekaterega kompleksa, katerih Andreja enostavno ni imela.

Drugo vprašanje, ki si ga je tega dne zastavil je bilo, ali se Andreja sploh zaveda svoje lepote? Bila je idealno grajena, nekje med Barbiko in Pa-

melo Anderson. Razen tega je izžarevala pritajeno seksualnost z etiketo: *"Look, but don't touch!"* (1) zaradi katere je bila še bolj privlačna. In še ena kvaliteta jo je ločila od ostalih deklet. Moško domišljijo je najbolj razvnela izzivalno oblečena ženska. Toda potem ko je odvrгла svoje cote, je čarovnija izginila. Andreja pa je bila slečena še lepša in bolj mična kot oblečena!

Risto je opazil, da so tudi drugi fantje pasli oči na njej. Pravzaprav ga na plaži ni bilo moškega, ki ne bi odkrito ali na skrivaj, izpod sončnih očal, zijał v Andrejo. Čeprav sta v Makarsko prišla zato, da testirata njene ženske čare, ga je začel odziv okolice nervirati. Ne bi ga smel, saj mu bo ravno to prineslo yamaha, vendar si ni mogel pomagati. Ko jo je prejšnji večer v diskoteki pustil za mizo, so se okrog nje takoj zgrnili jastrebi. Kako se tudi ne bi, ko pa je bila prečudovita! Oblekla je živoru-meno majico, kratko minico in čevlje z visokimi petami. Vrat ji je krasila bela ogrlica. Ko je pre-maknila glavo, so njeni zlati lasje odkrili dva uha-na v obliki bisernih solz. Risto je pričakoval, da ji bo neprijetno v družbi vsiljivih frajerjev, da bo ti-ha, nemirna in da ga bo iskala s pogledom. Takšna reakcija bi bila glede ne njene izkušnje normalna, vendar bi starega pajka zadela v živec. V naslednjih nekaj trenutkih bi mu postalo jasno, ali z

(1) *"Glej, ampak roke k sebi!"*

Andrejo samo izgublja čas, ali pa je mala skriti talent. To je bilo ključno vprašanje za njegovo stavo. Ristova napetost je naraščala iz minute v minuto. In potem so se stvari razjasnile. Andreje ni zajela panika, kakor se je bal, nasprotno, s fanti se je sproščeno pogovarjala, šalila, smejala in na koncu odšla plesat kar z vsemi tremi. Ristovo zmago-slavje je bilo popolno. Njegova varovanka je bila nebrušeni dijamant, natanko takšna kot je upal in si želel. Toda dlje ko jo je gledal, kako na odru pleše, bolj je postajal nezadovoljen. In naenkrat je šokiran ugotovil, da je ljubosumen! Najraje bi zakričal: "Stop, ustavite glasbo! Frajerji proč od nje! To je moja ..." Njegova, kaj? Punca?! Prijateljica? V resnici ni bila ne eno, ne drugo. Bila je zgolj sredstvo, s katerim je želel dokazati svoj prav. In tedaj ga je ugriznil očitek vesti, zabeljen z neznanimi čustvi. Nekaj časa se je boril z notranjimi glasovi, nakar jih je potlačil. Obrnil se je k najbližji lepotici in jo povabil na pijačo. Po šestem kozarcu viskija mu je postalo vseeno za Andrejo, po desetem se ničesar več ni spomnil. Ampak to je bilo včeraj. Danes pa ga je znova razvnela.

"Greš v vodo?" je vprašala.

Bilo je peklensko vroče. Zaščitna krema na njegovi koži je že zdavnaj izhlapela. Morske osvežitve je bil potreben bolj kakor pijače, vendar se ji ni mogel pridružiti. Če bi vstal, bi cela plaža vedela, kaj si misli o njej.

"Ne, ti kar pojdi," je rekel. "Jaz se bom še malo pražil."

Opazoval je njeno skladno telo, zakrito samo z rdečimi bikinkami, kako se je oddaljevalo. Gibala se je prožno kot mačka. Mišice so ji zaigrale pri vsakem koraku. Okrog nje se je širilo polje ženstvenosti in erotične opojnosti, ki je na vročem opoldanskem soncu delovalo kot TNT na moško domišljijo.

Presneto Risto, ne nori! se je moral opomniti. *Bodi kul!*

Zapel je Marseljezo in globoko dihal, toda utripajoča toplota v dimljah mu ni dala miru. Panično se je ozrl naokrog in iskal rešitev.

Ha! je vzkliknil, ko je zagledal šank v obliki palme, ki je stal slabih sto metrov vzdolž plaže.

Samo en šilček zvrnem in vse bo v najlepšem redu! si je dejal.

Terapija z maligani in kakšna luštna natakari-
ca sta zmeraj dali željne rezultate. Na žalost Risto
ni znal ostati samo pri eni dozi in do takrat, ko se
je Andreja vrnila iz vode, je že bil pijan kot čep.
Slinil se je po prsati, rdečelasi natakari-
ci, ki se ga ni branila. Krohotala se je njegovim štosom in ga
izzivala z nesramno globokim dekoltejem in tesno
oprijeto majico. Andreji je zavrela kri. Že sinoči se
je obnašal kot razvajen otrok, sedaj pa jo je žalil na
najbolj prostaški način. Pobralla je svoje stvari in
odšla v hotel.

Ko se je stemnilo, se je Risto spomnil na Andrejo. Z natararico, ki ji je bilo ime Gordana, se je na hitro zmenil, da se čez dve uri dobita v diskoteki in odšel iskat svojo varovanko. Plaža je bila pusta. Obšle so ga mračne slutnje, ki so se uresničile, ko je stopil v hotelsko sobo.

Ob postelji je zagledal dva kovčka. Andrejo je našel na balkonu. Opazovala je večerni vrvež in se ni zmenila zanj.

"Kako si muca?" je zaigral melodijo *'saj se ni nič zgodilo'* in upal, da jo bo poceni odnesel. "A greva ven?"

"Jutri grem domov," je s pritajeno nestrpnostjo spregovorila.

"Domov?" je odrvenel Risto. "Se hecaš?!"

"Niti pomotoma! Ob šestih grem na avtobus, potem pa z vlakom iz Splita v Zagreb."

"Ali si znorela?!" mu je ušlo.

V Andreji je vrelo. Mislila je, da bo lahko ohranila mirno kri, ampak naenkrat je vzrojila. In mu je povedala, kdo je nor in zakaj. Nadrla ga je kot smrkavca. Rekla mu je, da si je veliko obetala od teh počitnic, da se je veselila njegove družbe, ker ga ceni in spoštuje, ampak da ne bo prenašala razvajenega pijanca, ki se obnaša kot nezrel pubertetnik.

Risto je pogumno stal na plohi očitkov in ni niti trenil. V življenju si je mnogokrat zaslužil grajo in jo nekajkrat tudi dobil, vendar mu jih še nihče

ni napel tako slikovito in direktno.

Naenkrat ga je prešinilo spoznanje, da je ne sme izgubiti. Ali je ta občutek izviral iz alkohola, preračunljivosti ali novoodkritih čustev, tega ni vedel. Čutil je samo to, da je prvič v življenju našel žensko, ki bi jo lahko ljubil.

Prijel jo je za ramena in grobo stresel.

"Ne, ne smeš me zapustiti!" ji je velel. "Ne smeš, ali razumeš?!"

V njenih očeh se je zaiskrilo presenečenje. Hotela je nekaj reči, vendar jo je prehitel s poljubom na razprte ustnice.

Odrinila ga je proč.

"Ti pijani ... ! Kaj si domišljaš?!"

Ker je še naprej rinil vanjo, mu je prisolila zaušnico.

Toda Risto ni odnehal. Njegovi možgani niso več normalno delovali. Skozi oblak alkoholnih hlapov je zrl v obličje utelešenega angela in mrmral: "... ne zapusti me ... ne zapusti me..."

Počasi sta se gibala, eden naprej, drugi nazaj. Podobno je bilo plesu, v katerem toreador spremlja svojo žrtev. Andreja je s hrbtom naletela na steno. Umika je bilo konec. V Ristovih očeh je videla nekaj, kar jo je navdalo z grozo. Ali jo bo vrgel na posteljo in si jo vzel na silo? Tako si izgubo nedolžnosti zagotovo ni predstavljala. Najraje bi zakričala, poklicala na pomoč; pa saj tudi bo, še korak, ali dva ... Brez boja je ne bo dobil!

Prispel je do nje.

Andreja si ni drznila dihati.

Tedaj pa se je nenadoma zgrudil na kolena, jo krčevito objel okoli pasu in zaihtel kot mali otrok.

11.

Sedela sta na terasi in se gledala. Svet okoli njiju se je vrtel vedno počasneje; zvoki, barve, luči, vse se je ustavljajo; večerni vrvež, ljudje v pisanih oblačilih, ki so brezciljno tavalili vzdolž pomola, opasanega z jadrnicami in razkošnimi jahtami, dalmatinske pesmi, sij nočnega morja in vonj po pečenki z roštilja, vse je zamiralo kakor v pravljici, ko kraljestvo omahne v stoletni spanec.

Natakar jima je prinesel morske sadeže in postri ter jima zaželel dober tek, toda zanju je bil kakor nevidni oblak, ki pride in odide in ga nihče ne opazi. Oči sta imela zgolj drug za drugega. Počasi sta srkala rdeči prošek z okusom po sladkem likerju in se predajala čarovniji, ki je spreminjala zrak okrog njiju v neulovljivo fantazijo. Nežno ji je govoril besede, ki so kakor reka napajale dolino njenih sanj. Smehljala se mu je z rdečimi ustnica-

mi in v njenih očeh so se zrcalila obzorja neslutelnih svetov. Zdelo se mu je, kakor da je bil vse življenje zaprt v majhnem rdečem kvadratu, v katerega ostre robove se je venomer zaletaval, ko je brezuspešno iskal izhod v neko drugo, višjo razsežnost. Obtolčen, ranjen in razcapan je taval naokrog, dokler ni srečal nje, nebeške lepotice, ki je z enim samim nasmehom odgnala vso bolečino, temo, trpljenje in prižgala zvezde na nočnem nebu; vsa preteklost je bila izbrisana, pozabljena, vsi grehi odvzeti. Njena sveža nedolžnost ga je navdala z radostjo in vznemirjenjem, kakršna še nikoli ni občutil.

Z očarljivo kretnjo si je šla z belim prtičkom čez ustnice.

"Boš še sadno kupo?" jo je vprašal.

"Ne, dovolj imam."

Položila je roko na njegovo in se mu zahvalila za večerjo. To je storila tako zapeljivo, ljubko, da je kar vztrepetal. Zagledal se je v njene bleščeče nohte, ki so bili prevlečeni s temnordečim lakom in polotilo se ga je še večje vznemirjenje.

"Pojdiva k obali," je dejala.

In sta šla.

Hodila sta drug ob drugem, vendar se nista držala za roke. Včasih sta se dotaknila z rameni in se na skrivaj spogledala. Od daleč je prihajala glasba. Mišo Kovač je prepeval o izgubljeni ljubezni.

Naenkrat se je Risto ustavil.

"Andreja, žal mi je za včeraj," je začel, "obnašal sem se kot idiot, ampak jaz sem zmeraj takšen, saj me poznaš, ... čeprav želim biti drugačen ... Ne vem, rad bi se ti opravičil, ... in ne samo za včeraj ... Rad bi ti še povedal, ... no, mislim, da ..."

Andreja mu je položila prst na ustnice.

Pogledal jo je v oči in poskušal razbrati pomen, vendar ga ni našel.

Tesno se mu je približala. Dišala je po borovnicah. V glavi se mu je rahlo zvrtilo. Nato se je privila k njemu in ga vroče poljubila

Najprej je od presenečenja zastal, vendar ga je toplota njenega telesa vsega prežarila.

Hip zatem sta že gola ležala na mesečini, odeva samo v strast, ki so jo zalivali večerni valovi. Gorela sta v plamenu združitve in svet okrog njiju je nehal obstajati. Ni bilo več peščene plaže, njune obleke, izginilo je morje, zvezdnato nebo. Dotik, poljub, objem v neskončno ponavljajočem se ritmu sestradanega hrepenenja. Drhtela sta kot bilki na vetru, ovita v vrtinec neizčrpnega dajanja in nenasitnega jemanja. Zidovi otipljivosti so se zrušili kot hiša iz kart. Zlati lasje so ji padali na gole prsi in kot beli labod iskali črno senco njegovih las. Z dlanmi se je krčevito oklepala njegovega tilnika, ramen, hrbta; enkrat, dvakrat, trikrat in poslednjič; njuni telesi sta se napeli kot struna na godalnem loku ter ju ponesli vrh smrekovih gora, visoko skozi oblake v vesolje, kjer sta se na najvišji točki

razcvetela v zelenovijolično zvezdo, katere pada-
joči kraki so omahnili v srebrno noč.

Minilo je precej časa, preden sta se povrnili v
svet luči in zvokov.

Ležala sta na hrbtu in lovila sapo. Zatišje je
donelo kot sled po kegljišču vržene krogle, ostal
pa je okus po borovnicah, jagodah in medu, sladki
nektar večnosti.

Risto je prijel Andrejo za roko in ji pomagal,
da se je postavila na noge. Pridržal ji je obleko, da
je lažje zlezla vanjo. Prinesel ji je čevlje in iz njih
stresel pesek.

Sedla je na kamen.

Najprej ji je obul levo nogo, nato desno, ji
poljubil gleženj in rekel: "Ti si življenje mojega
življenja."

Zlezla je k njemu in pokleknila.

"Hvala ti," je dahnila in mu šla s prsti skozi
lase.

12.

Stal je na vrhu skale in opazoval, kako so se deset metrov pod njim lomili sončni žarki na gladini morja. Voda je bila kristalno čista, ponekod modra, ponekod zelena, in tam je lahko videl alge, kako so plapolale kot lasje zapeljive morske deklice.

Popoldan je bil vroč, miren. Kljub plimi so bili valovi nizki in dolgi, edino zadnja dva sta se pokončno dvignila in se vrgla na ostro skalovje, da je od njiju ostala samo bela pena.

Globoko je vdihnil. Pljuča je napolnil z ostrim zrakom, ki je dišal po soli. Telo mu je zajel val energije. Takšno svežino je bilo moč čutiti samo ob slapovih in visoko v gorah.

Ozrl se je k njej.

Kot mačka se je pretegnila čez golo oranžno skalo. Opazil je, da ga preiskuje s pogledi. To ga je

vznemirilo, saj sta bila oba naga kot Adam in Eva v rajskem vrtu. Nahajala sta se na samotnem rtu nudistov. Sem sta zahajala vsako popoldne. Kraj jima je bil všeč, ker je bil pust in težko dostopen. Tukaj sta uživala zasebnost in se brezskrbno predajala drug drugemu.

Vrnil ji je nasmeh.

Na svojem telesu je še vedno čutil toplino njenih ustnic. To ga je navdalo z nepopisnim zadovoljstvom. Obrnil ji je hrbet in se razkoračil med dva kamna. Roke je iztegnil kakor križani in se zagledal v nebo.

Dva galeba z razprtimi krili sta drsela skozi zrak. Želja, da bi lahko skozi njune oči zrl nebeške daljave, ga je vsega prevzela. Začutil je neustavljivo potrebo, da se požene v let. Zavedal se je nevarnosti, ki je spodaj v obliki čeri prežala nanj, toda nuja, da se iztrga zemeljskim in časovnim vezem, je bila močnejša.

Zadrl se je kot Tarzan sredi džungle, kot divja zver v savani. Njegov prvinski klic je prestrašil ptice, da so poletele z bližnjega drevesa. Njegova duša je kričala po ponovnem rojstvu.

Skočil je.

Pognal se je z glavo naprej, z rokami v stilu lastovke. Zaplaval je pod nebo in se za hip pridružil galeboma. Prežal ga je občutek popolne sreče. Tako je čutil samo v Andrejinem objemu. Slišal je, kako ga prestrašeno kliče. Po njenem glasu je skle-

pal, da je stekla k robu skale, od koder je spremljala njegov skok.

Srce mu je napolnila modrina svobode. Strahu ni bilo. Izrinila ga je vdanost v usodo, zaupanje v nevidne, blagohotne sile narave, ki so kot neizčrpn ocean energije varovale in obnavljale življenje. Njegov skok je bil pobeg iz mračne, tesnobne preteklosti v sončno in vedro prihodnost.

13.

"Izpusti me!" je zašepetal Risto in se je otre-
sel.

"Oprosti," je odvrnila, "še vedno mislim, da
sva na morju."

Stopila sta iz najbolj ekskluzivnega butika po
imenu Amalija, ki se je nahajal v starem delu me-
sta pod ptujskim gradom. Risto ji je kupil bel kos-
tim s kratkim suknjičem in minikrilom. Plačal ga je
po polovični ceni, ker je bila lastnica butika nje-
gova stara prijateljica. Ko se je Andreja preoblači-
la za zaveso, ga je Amalija potihoma vprašala, ali se
je naposled le zaljubil? Njeno vprašanje, čeprav iz-
rečeno v šali, je bilo povsem umestno, kajti stari
pajek še nobenemu dekletu ni kupil obleke. Risto
je zanikal in se izgovoril, češ da prijatelju dela us-
lugo. Amalija je s kretnjo roke pokazala, da so nje-
na usta zapečateni, ampak da mu ne verjame. To

ga je ujezilo, vendar je raje molčal, kajti vedel je, da pretirana razlaga pogosto doseže nasprotni učinek. Na koncu ga je Andreja postavila na laž, ko se mu je pri izhodu obesila na roko. Še sreča, da Amalija ni bila klepetulja in da je zadnje leto bolj poredko zahajala v Metulja. Njuna mala skrivnost bo še nekaj časa varna.

Zakaj je bilo Ristu tako pomembno, da ga ne povežejo z Andrejo? Še vedno je igral staro igro, narediti iz nje kraljico Metulja. Če bi javno pokazal, kaj čuti do nje, bi jo metuljaši sprejeli zaradi njega, Risto pa je hotel, da jo vzljubijo zaradi nje same. Ti nesebični občutki so bili zanj nekaj novega, vendar so mu bili silno všeč. Ali je to pomenilo, da se je prvič v življenju zares zaljubil, tako kot je namignila Amalija? Tega si še ni upal priznati na glas, kakor da bi se bal, da bo potem čarovnija izginila.

Odkar sta se vrnila z morja, je Andreja (po Ristovih navodilih in osebnem priporočilu) redno hodila h kozmetičarki in frizerju.

Pri kozmetičarki Bojani (še eni izmed Ristovih starih kolegic) je opravila kratki tečaj iz ličenja. Naučila se je, kako poudariti lepoto obraza in kako prikriti pomankljivosti. Izvedela je kateri make up je zanj najboljši in kako ga nanesti. Bojana ji je trikrat naredila Borlindovo kremno masko za obraz, ker je njena koža na morskem soncu izgubila naravno vlažnost in je postala suha. Prav tako ji je

povedala vse o negi kože in njeni zaščiti. Nekajkrat ji je opravila masažo refleksnih con in limfno drenažo ter ji svetovala zeliščne kopeli z različnimi dodatki.

O negi las jo je podučil mladi frizer Fenos, ki ga je Risto izredno cenil.

"Veš, Fenos je eden redkih frizerjev, ki znajo dobro striči," ji je rekel. "Ženske z lasmi počnejo marsikaj; jih kodrajo, vrtinčijo, mehčajo, navijajo in barvajo, ampak zares odločilno je striženje. Fenos oblikuje takšne frizure, ki so videti kot žive. Nekoč mi je rekel, da se lasje morajo gibati. Zato redkokdaj uporablja lak za lase. Za dramatičen učinek se raje poslužuje gela in briljantine, vendar v majhnih količinah. Kajti ni hujšega od pričeske, ki spominja na čelado ali sračje gnezdo. Na žalost ženske iz svojih las tako rade delajo čebelnjake, senčnike, gondole ali drevesne krožnje. To je obupno, smešno, za v cirkus."

Fenos je Andreji priporočil šampone in sredstva za obnovo las ter ji izdelal obloge za intenzivno nego po lastni recepturi. Rezultati so se pokazali že po enem tednu. Njeni lasje so spet postali mehki, voljni. Povrnil se jim je lesk, ki so ga imeli pred morjem.

Napočil je težko pričakovani dan, ko se bo Andreja predstavila ptujskemu šminkeraju. Risto je Fenosu prinesel sliko pričeske, ki jo je želel videti na Andreji. Mladi virtuoz striženja je bil nav-

dušen.

"Risto, to bo novi modni hit!" je zadovoljno vzkliknil. "Še sam ne bi mogel bolje izbrati."

Ko je bila frizura končana, je svojemu pomočniku velel, naj Andrejo fotografira. Želel jo je imeti v izložbi. Njena slika bo pravi magnet za nove stranke.

"Nocoj bo velika noč, ha?" je vprašal Fenos, ko je odhajala.

"Ja."

"Tudi jaz bom tam." je rekel in se zarežal. "Za nič na svetu nočem zamuditi trenutka, ko te bodo zagledali."

14.

Risto je bil na trnih.

Za šankom je mešal koktejle in skrivoma pogledoval na uro.

Končno! Odštevanje se je lahko začelo; še deset minut, pet, tri, dva ena, zdaj!

Andreja je bila točna.

Pojavila se je natanko ob polnoči, kot sta se dogovorila. Stari pajek ni naključno izbral te ure, kajti tedaj je bil žur v Metulju na vrhuncu.

Ko je Andreja vstopila v prvi prostor, je ob šanku završalo. Moški so se začeli samodejno obračati. Le kdo bi jim zameril! Andreja je bila sanjsko lepa; obraz sta ji krasila dva dolga kodra, del las je imela spete ob strani navzgor, medtem ko so ji ostali v drobnih kodrih padali čez ramena. Pričesko je imela urejeno v stilu južnjaških lepotic iz ameriške državljanske vojne; bila je elegantna,

obenem pa mladostna in igriva. Fenos, ki je že dve uri čepel v diskoteki in prav tako nestrpno čakal nanjo kot Risto, se je zadovoljno muzal. Umetnik v njem je bil upravičeno ponosen na svojo stvaritev. Ta frizura je bila prava bomba! Vedel je, da bodo poslej vse metul'ašice hotele imeti takšno pričesko.

Drugi del Andrejine bleščeče lepote je bil njen make up; obrvi je zarisala s tanko ukrivljeno črto, da so bile kot lunin krajec v poletni noči; dolge trepalnice je poudarila s črnim ličilom tako, da so njene smaragdnozeleno oči postale tolmun življenja sredi puščave žejnih in izgubljenih duš. Rdeče našminkane ustnice je prevlekla s svetlečim lakom. Bile so kot jagode, na katerih so se nabrale kapljice rose v zgodnjem jutru; obraz si je nežno napudrala, lica pa blago pordečila, da so bila kot dobra volja sredi belega dne.

Zagorelo, brhko telo, ki je pri moških zbujalo pregrešne misli, je oblekla v nesramno kratko usnjeno obleko, podobno črni kombineži; nad levo bedro ji je segal razporek, ki je pri vsakem koraku izzivalno razkril še poslednji pokriti del njenih lepih nog; nosila je zlate čevlje z visokimi petami, ki so se domiselno skladali z barvo njenih las.

Risto se je zadnji hip premislil glede belega kostima, ki ji ga je bil najprej namenil. V njem je bila preveč deviška, stari pajek pa je hotel, da je zapeljiva in seksi.

"Kostim prihrani za poroko," ji je rekel. "V ničemer drugem te ne želim peljati pred oltar."

Andreja je zastalo srce. Ni spraševala, ali misli resno, samo vrgla se mu je okoli vratu in ga vroče poljubila. Toda preden se ji bo uresničila pravljica, bo morala dokazati, da ga je vredna; za donhuana in njegov *jet set (1)* bo morala ta večer postati kraljica.

Risto jo je pospremil do lože, v kateri je sedela Vlasta. Le-ta jo je osuplo sprejela, ni mogla verjeti svojim očem. Njena sestrična, vaška pepelka, se je spremenila v princeso iz sanj. Transformacija je bila tako srhljivo uspešna, da ji je vzelo sapo.

Ko si je Vlasta opomogla, jo je predstavila kolegicama Manji in Simoni.

"Mlade dame, s čim vam lahko postrežem?" je vprašal stari pajek, ki se je v vlogi natakarja zelo dobro počutil. Z elegantno držo in uglajenim pristopom si je nemudoma pridobil naslov "*najboljšega natakarja, kar jih poznam.*"

Andreja si je naročila koka kolo, Vlasta pa je pokazala, da imajo ostale še vedno polne kozarce.

"Hiša časti!" je bil odrezav Risto.

"Aaaa, to pa je druga pesem!" se je oglasila Manja in takoj zahtevala dvojni viski.

"Jaz bi imela kar tega frajerja!" je vzkliknila Simona in se oklenila Rista okrog kolena.

(1) *Izbrana, mondena družba.*

"Kaj praviš, žrebec? Si za akcijo?"

"Šic, roke k sebi! Bodi spodobna!" jo je zavrnil stari pajek in naglo odkuril proti šanku. Ni maral, da bi Andreja videla, kako domača so dekleta z njim. Pijačo jim bo raje poslal po Tanji, kajti Andreje ni želel dodatno vznemirjati, dovolj je bila že na trnih.

"Obožujem ga, ko je ukazovalen!" je pripomnila Simona. Vlasta in Manja sta se pomenljivo zarežali. Andreja je zaigrala neprizadetost in se tudi sama zasmejala. Z Ristom sta vložila preveč časa in energije v njen imidž šminkerice, da bi jo mala, zlobna provokacija, ki je bila povrhu še nenamer-na, saj dekleta niso vedela za njeno zvezo z Ristom, vrgla iz tira. Ne bo se kujala in zaprla vase, ne, tega zadovoljstva jim ne bo privoščila; ta večer bo blestela in požela slavo, za katero sta z Ristom trdo garala.

Spretno je napeljala pogovor na temo, ki je bila med ženskami najbolj priljubljena, na modo. Presenetila jih je s svojim znanjem in dekleta so ji kmalu jedla iz roke. Še najbolj se je čudila Vlasta, ki nikakor ni mogla razumeti, odkod ta nenadna, korenita sprememba pri Andreji. Vendar je bila dovolj taktna, da je tega ni vprašala pred kolegicama, navsezadnje je šlo tudi za njen imidž neoporečne metuljašice.

V ložo so postopoma prisedli stari salonski mački in se začeli sliniti okrog neznane lepote.

Andreja jih je pekla na "tihu vatri", na koncu pa le odšla z njimi na plesišče. Ko je na zvoke popularnega hita *Flashdance* naredila nekaj figur džez baleta, so moški onemeli in obstali. Podoba omamne afrodite jih je povsem očarala. Odvlekli so svoje soplesalke v lože, da so od tam lažje opazovali njen vznemirljivi ples in se predajali domišljiji. Brhka zlatolaska jih je zapeljala v *Neverland*, kjer so se dušili v neizpolnjenih željah in strasti; njihove erotične fantazije so dobile dimenzijo, za katero niso niti vedeli da obstaja. Zalezovali so jo čez travnike, obsijane z mesečino, in se spraševali: *"Kdo je lepota našega hrepenenja? Kdo je bejba vseh želja, za katero ostaja steza zlatih vrtnic? Kako ji je ime?"* In odprla so se vrata večnosti, razjasnilo se je temačno nebo, zagorela je luč od včeraj in jutri, zadonel je mogočni glas: *"Njeno ime je skrivnost! Njena skrivnost je lepota! Njena lepota je privlačnost! Njena resnica je popolnost!"* Bela kača iz megle se je spustila z rajskega drevesa, ovila metul'aše in jih priklenila na drhtenje ritma, ki ne bo nikoli prispelo na cilj. Vodila jih je skozi labirinte neulovljive fantazije in jih spremenila v strmeče kipe neizrečenih vzdihljajev.

"Risto! Risto!" je ves vznemirjen k šanku pridrvel Frenk. "Si videl novo mačko?!"

"Misliš tole, ki pleše?" je vprašal stari pajek, medtem ko je brisal kozarce.

"Ja, seveda! Katero pa?" je bil nestrpen Frenk.

"Fant, takšne bejbe še nikoli nisem videl!"

"Ti je všeč?"

"Všeč?! Stari moj, ali si slep?!" se je razburil Frenk. "Dekle je prava pojedina!"

"Če ti tako praviš."

Frenka je Ristova mlačnost zbodla kot udarec v želodec.

"Hej, kaj je s teboj?"

Risto je skomignil z rameni.

"Aha, že vem!" je vzkliknil Frenk, vendar ga je lastna misel streznila, da je nekoliko razočarano pripomnil: "Ti že imaš načrt, kako jo boš spravil v horizontalo, a ne?!"

"Ne. Rudi sem obljubil, da bom nocoj delal vso noč."

"Se hecaš?" je oživel Frenk.

Risto je odkimal.

"Si ne boš premislil?" je previdno tipal teren.

"Ne," je bil odločen stari pajek, "obljuba je obljuba."

"Kaj naj ti rečem? Sam vidiš, kaj zamujaš," je dejal Frenk in skušal prikriti olajšanje, ki ga je začutil ob Ristovi ravnodušnosti.

Obrnil se je proti plesišču, rekoč: "Mala je verjetno Mariborčanka. V Metul'u je nihče ne pozna."

Ha, torej je še niso povezali z Vlastino sestrično, "kmetico"! Seveda, saj je tudi niso mogli; ti-sto dek-le je bilo koruzni storž, ta pa je bila biser iz

školjke, Odisejeva sirena. Vlasta je pametno molčala o metamorfozi svoje sestrične in Risto je zelo dobro vedel zakaj. *O ti, šminkerska nečimrnost!*

"Kdo ve, morda je tukaj prvič in zadnjič." je vzdihnil Frenk.

Risto je vnovič skomignil. Tanja mu je prinesla listek z naročili.

"Ne boš imel nič proti, če se je lotim?" je Frenk naposled prišel z besedo na dan.

"Niti najmanj! Kar izvoli." je bil velikodušen stari pajek.

"Potem pa mi daj eno buteljko. Me res zanima, če bo vžgal tvoj štos z Ldeno princeso."

"Poskusi!" se je nasmehnil Risto in mimogrede navrgel: "Kje imaš Metko? Je spet doma?"

"Starci ji težijo. Popustila je v šoli. Ampak nič ne de, bom že preživel."

Risto je zamrmral: "Verjamem." Toda Frenk ga ni več slišal. S steklenico pod pazduho je hitel proti Vlastini loži, v katero se je malo prej vrnila Andreja.

Stari pajek je opazoval Frenka, Karla in ostale kolege, kako so si lomili hrbte okrog Andreje. Vsak jo je želel šarmirati, očarati, osvojiti. Risto je umiral od smeha, vendar je skrbno pazil, da ga ne bi kdo videl.

Karl je priletel s posebnim naročilom: "En kosov liker za našo lepotičko! In pohiti, da mi je ne bodo prej speljali!"

"Ali se ti dopade?"

"Še vprašaš? Frača je maksimalna!" je vzkliknil Karl. "Ni samo luštna, ampak je tudi duhovita. Punca ima stil. Veš, kaj mi je rekla, ko sem ji zažejil za ples? Dejala je: '*Odpri padalo, kit!*' Si lahko misliš, *odpri padalo?!*'"

Karl se je zakrohotal, da se je stresel njegov veliki trebuh. Risto se mu je pridružil. Potem ko mu je Karl obrnil hrbet in si še naprej ponavaljal Andrejine besede, pa je zamrmral: "Cepec!"

Karl se je nepričakovano vrnil.

"Ah, Risto, še to! Rudi smo neznansko hvaležni, da te je privezal za šank. Zdaj imamo tudi mi smrtniki več šans pri bejbah. Naj tako ostane! In če boš izgubil službo v Metul'u, se nič ne boj, jaz te bom zaposlil. Dobrega butlerja je zmeraj težko najti."

"Bedak!" je zaklical Risto za njim.

Karl ni bil zdrav, če ni dregnil vanj.

Nekega dne ga bom pošteno namlatil! je sklenil stari pajek in ta misel ga je potolažila bolj kot liter štok kole.

"Hej, Risto, kdo je nova mrha?" je bil radoveden eden izmed gostov.

"Ne vem," se je gladko zlagal stari pajek. Neznansko je užival ob pomisli, da je bil v Metulju edini, ki je Andrejo poznal tako intimno, da bi ostale zadela kap od zavisti, če bi poznali resnico.

Proti jutru se je znova oglasil Frenk.

"Kako napreduješ?" ga je pobaral Risto.

"Bolj počasi. Mala je vroč zalogaj. Izvedel sem, da ji je ime Andreja. Živi na Ptuju. In ne boš verjel, pravi, da je enkrat že bila v Metul'u."

"Nemogoče," se je pretvarjal stari lisjak. "Kako smo jo lahko spregledali?"

"Nimam pojma!"

"Morda laže?"

"Ne verjamem. Zakaj bi si izmislila kaj takega?"

"Prav imaš."

Risto mu je nalil vodko s sokom.

"Torej se strinjaš, da je mala najboljša bejba v Metul'u?"

"V Metul'u?! Ne bodi skromen! Take mačke ni na celem svetu!" je zatrdil Frenk. "Mala je utelešenje najbolj divjih moških sanj. Od zdaj naprej sploh ne bom mogel spati."

"Krasno! Potem ti ne bo prehudo, ko se boš poslovil od yamahe."

"Yamahe? Moje yamahe? Zakaj?"

"Ker si pravkar izgubil stavo."

Frenk je prebledel. Stava? Kakšna stava?! Nato ga je udarilo kot strela z jasnega!

"Hočeš reči, da je Andreja ..."

"... pepelka, ki je postala idealna šminkerica, kraljica Metul'a," ga je dopolnil Risto.

Frenk je bil kot riba na suhem; odpiral je usta, vendar ni iz sebe spravil nobenega glasu. Presene-

nečenje je bilo popolno. Andreja ga je tako prevzela, da je spregledal tudi najbolj očitne znake: Ristovo navidezno nezainteresiranost za prvoklasno lepotico, Vlasto, ki je proti jutru celo omenila, da je Andreja njena sestrična in Andrejo, ki je odkrito priznala, da je že obiskala Metulja. Kako je mogel biti tako slep? "Pepelka" ga je tako omamila, da je pozabil na stavo in zdaj bo ob yamaho. Vendar začuda ni bil jezen. Andrejina lepota je vse odtehtala. Čutil je, da se bo Metulj z njeno pojavo spremenil, da bo odslej vse drugače. In glavna zasluga za to je pripadla njegovemu prijatelju Ristu. Frenk mu je z nasmeškom izročil ključe. Zaenkrat še ni mogel obžalovati svoje nepremišljenosti, za to bo še dovolj časa.

"Prijatelj moj, tokrat si me pošteno namočil!" je priznal Frenk. "Ko gre za ženske, ti ni enakega pod soncem."

15.

Risto je predel kot stari maček na krušni peči. Njegovi načrti so šli lepo v klasje. Metulj je z odprtimi rokami sprejel Andrejo in jo ustoličil za kraljico. Večino deklet je seveda glodal črv ljubosumnosti (čeprav so to spretno prikrivale), zato pa so bili fantje toliko bolj enoviti v gorečem oboževanju nove metuljašice, ki je postala svetlo sonce, okrog katerega je začel gravitirati ptujski šminke-raj. Kamorkoli je šla, vsepovsod so ji sledili poželjivi pogledi in vroče hrepenenje. Bila je kot majska roža, polna sladkega medu in omamnih vonjav. Ko se je duša enkrat napila radosti iz tega studenca miline, se ni mogla več strezniti. Sanje so bile tisočkrat lepše, bolj barvite, od vsakdanje stvarnosti.

Stari pajek je žarel od sreče. Čeprav je tudi on, džek, pred katerim so se sušili mladi cvetovi, pod-

legel diskretnemu šarmu njene ženskosti, je za razliko od ostalih metuljev doživel vesoljno izpolnitev; slišal je bitje njenega srca; v uho mu je šepetala svoje sladke skrivnosti; na krilih ljubezni je odprhotal v nebeški gaj, kjer ga je zleknjena čakala pod rdečo jablano. Stava, sklenjena iz naveličanoosti in igrive samopašnosti, mu je prinesla nepričakovano srečo; v njegovo mračno dušo je posvetila luč. Andreja se ga je nežno dotaknila in spremenila za vedno. Nocoj bo vsem razkril, da jo ljubi in da je to ženska njegovega življenja. Minil je teden dni, odkar se je predstavila Metulju. Ptujski šminkerji so jo potrdili za svojo in nobene potrebe ni bilo več, da bi še naprej tajila medsebojno naklonjenost.

Ta večer si je vzel prosto. Čakal jo je v loži skupaj s Karlom, Vlasto in še tremi kolegi. Manjkal je edino Frenk, ki je z očetom avtoprevoznikom prejšnjo soboto odšel na furo po Bližnjem vzhodu.

Metulj je bil nabito poln. Ristu je odleglo, da mu nocoj ni bilo treba delati. Skoraj je že pozabil, kakšna je zabava brez pladnja v roki. Od ponedeljka do petka je Metulj obratoval kot bife. Promet je bil tedaj bolj skromen in Risto je lahko počival. Toda petki in sobote so bili morilski. Ko se je ob desetih odprla diskoteka, potem nikoli ni legel pred zoro.

Karl ga je dregnil s komolcem. Andreja je pri-

hajala čez plesišče. Rista je takoj zbodlo v oči, da je bila neurejena in razmršenih las. Oblečena je bila zgolj v karirasto srajco in kavbojke, ki so bile za šminkerje smrtni greh. Tudi naličila se ni. V njeni drži in odrezavi hoji je bilo čutiti napetost. Nekaj je bilo hudo narobe.

Ustavila se je pred Ristom.

"Zate je bilo vse igra!" mu je očitala namesto pozdrava. Njen glas se je tresel od jeze.

Prisotni so jo debelo pogledali.

"Ne vem, o čem govoriš," je odvrnil Risto. Obšle so ga mračne slutnje.

"Stava!" se je komaj obvladovala Andreja.

Presneto! Risto je prebledel na smrt. Le kako je izvedela?! Upal je, da ji dogovor, ki sta ga s Frenkom sklenila iz objestnosti, nikoli ne bo prišel na ušesa. Sploh ni pomislil na kakšno drugačno možnost. Frenku bi moral že prvi večer priznati, da se je zaljubil v svojo stvaritev. Toda ne, on, veliki Risto je hotel biti vsemogočen, nezmotljiv, predvsem pa čaščen. Prijatelju je zarubil yamaha, čeprav samo zato, da bi ga podražil. Že naslednji dan mu jo je nameraval vrniti in mu zabičati, naj o njuni stavi molči kot grob. Toda Frenk je mrknil na furo z očetom in ga ves teden ni bilo na spregled. Risto se zaradi tega ni preveč sekiral, kajti mislil si je, da če ga sam ne najde, ga tudi drugi ne bodo, hkrati pa je nekoliko pozabil nanj, ker je bil okupiran z Andrejo. Vendar Frenk ni bil jasnovidec, zato ni

mogel vedeti, kaj se staremu pajku mota po glavi. Nekomu je očitno bleknil preveč in to je bilo dovolj za plaz, ki se je Ristu usul na glavo.

"Dovoli, da ti pojasnim," je rekel in vstal. "Nič ni tako, kot je videti."

Resnica je bila na njegovi strani, zato je upal, da ji bo lahko vse pojasnil.

"Pojdi k hudiču!" mu je zabrusila. "Vse mi je kristalno jasno! Nikoli več te nočem videti!"

Preden jo je prijel za roko, se je besno obrnila in izginila v množici. Hotel je iti za njo, toda Vlasta ga je ustavila.

"Ne vem, kaj si ušpičil," je rekla, "ampak raje počakaj do jutri. Naj se malo ohladi."

Risto se je sesedel kot kup nesreče. Pred očmi se mu je stemnilo. Le kaj je storil? Kako je mogel biti tako neumen?!

"*Salem aleikum!*" (1) se je pojavil Frenk. "Kam je odvihrala Andreja?"

Vsi so bili tiho in čakali, da prvi spregovori Risto. Ker je vztrajno molčal, je Frenk izgubil živce: "Za vruga, ali bo kdo začivkal?! Kaj se je zgodilo?"

"To bi tudi mi radi vedeli!" se je oglasil Karl.

Vsi so se znova zapičili v Rista.

Ker stari pajek še vedno ni kazal znakov življenja, je Vlasta Frenku opisala sceno, ki so ji bili

(1) *Pozdrav po arabsko.*

priča.

"Ops, *mea culpa!*" (1) je zinil Frenk in se nemirno presedel. "Dopoldne sem srečal Andrejo. Pohvalil sem njeno spremembo in ji mimogrede omenil stavo, ker sem mislil, da ve zanjo. Novico je dobro sprejela, zato ne razumem, zakaj je zdaj popenila? Risto, a sem ga polomil?"

Stari pajek ni odgovoril.

"Za kakšno stavo gre?" so vprašali vsi v en glas.

Frenk je znova pogledal Rista. Ker je le-ta nemo strmel predse in ni reagiral, jim je povedal celo štorijo, vse o tem, kako sta se nekega dolgotrasnega večera stavila, kako je Risto iz kmetice, outsiderke, naredil idealno šminkerico, popolno bejbo in kako si je s tem priigraval yamaha. Stari pajek ni imel moči, da bi ga ustavil. Zdaj je bilo tako ali tako prepozno. Andreja je vedela! In tako je izvedel tudi ves Metulj.

Rista je zagrnila tema. Čeprav bo za ptujski šminkeraj junak, bi se najraje pogreznil v zemljo. Z eno samo nepremišljeno potezo je uničil nekaj najlepšega, kar mu je podarilo življenje. Andreja je bila poslej za Metulj odpisana, bila je instant šminkerica. Osvojila jih je s prevaro in tega ji ne bodo odpustili. Hujše usode ji ni mogel nameniti. Dvignil jo je med zvezde in postavil na najvišji piede-

(1) *Moja krivda.*

stal, trenutek zatem pa jo pahnil v najbolj globoko peklenko jamo, in sebe z njo.

16.

Obraz je zakopala v odejo in jokala do iznemoglosti. Štiri dni že ni okusila nobene hrane. Zaprla se je v sobo in se zaklenila pred svetom. Želela je umreti, razpasti v prah, v zrak, postati nevidna, izginiti, se spremeniti v sneg, led, obmolkniti za zmeraj. Čemela je v ječi razočaranja in se dušila z okusom po smrti. Slepa, negibna in obupana, živa pokopana, ovita v neskončno žalost, je umirala kot poslednji dih mavrice. Njen svet, ki je bil ves mil in blag, poln ljubezni, topline, je izginjal pod sajami in sivim pepelom. Za njo je ostajal le brezplodni trud, za katerega je požela hladen prezir in mrzel smeh, ki sta se ji je zajedla v kosti. Veter z viharnega griča ji je bičal obraz in žalost jo je trgala na kosce. Padala je na ostre čeri, njeno srce pa je krvavelo iz tisočerih ran. Če bi bile njene rane telesne, bi že zdavnaj našla mir v

črnem grobu; tako pa so jo zlobni jastrebi vedno znova pobrali, dvignili in jo vrgli v boleče spomine, ki so v jasnih podobah vstajali pred njo.

Risto, zakaj si mi lagal? Zakaj si me ponesel v nebesa, me poljubljal z lažjo na ustnicah? Zakaj si mi dal piti iz čaše ponosa in me naredil za najlepšo? Samo zato, da si me lahko zavrgel, ponižal. Zakaj me nisi mogel ljubiti tako, kot sem jaz ljubila tebe? Sta ljubezen in zvestoba zgolj besedi? Zakaj nisi hotel biti srečen z menoj? Sem te res tako ne vredna?

Upala je, da se bo prišel opravičiti, da ji bo pojasnil, kako se je zmotil in ji povedal, da jo ljubi. Obupno je potrebovala njegovo bližino, to-lažbo, vendar je čakala zaman, Rista ni bilo. Izginil je v noč, ovit v plašč spominov in laži.

Njen življenjski plamen je ugašal kot sveča. Tisočkrat je že zakričala: *Spustite zaveso! Naj bo že enkrat konec! Jaz se ne grem več ... ne morem več ...* Toda nihče je ni slišal, nihče se ni zmenil zanjo.

"Andreja?"

Tiho je potrkal na vrata.

Morda so se angeli smrti le usmilili njenega trudnega srca in prišli po njeno dušo.

"Andreja, prinesla sem ti sendvič."

Bila je mama.

"Pojdi proč!" jo je zavrnila Andreja.

Mama je nenehno prihajala moledovat, naj od-

klene. Toda nič ni zaleglo, ne prošnje ne grožnje, Andreja ni popustila. Kot pijanec na robu blaznosti se je utapljala v žalosti in se oklepala bolečine s slo po samouničenju. Mami je celo zagrozila, da se bo ubila, če bo kdo na silo poslušal vstopiti v sobo.

"Toda ljubica, tvoje prijateljice bi te rade videle."

Prijateljice? se je začudila. *Ampak jaz nimam nobenih prijateljic! Risto je bil edini, ki sem mu zaupala.*

"Kakšne prijateljice?" je naposled vprašala.

"Vlasta in neke punce, ki jih ne poznam," je odgovorila mama.

Dolgo časa je bila tišina, nakar je prepoznala sestričin glas.

"Andreja, odpri, prosim!"

Ker se ji ni niti sanjalo, kaj pomeni ta nenapovedani obisk, je previdno odklenila. Zagledala je Vlasto, Manjo, Simono in dve metuljašici, ki ju je poznala zgolj na videz.

"Dobrodošla v Ristovem klubu strtih src," je rekla Vlasta in se ji nasmehnila, "pa nikar ne misli, da smo vse tu. Mi smo le odbor, ki je prišel prekiniti tvoje žalovanje."

17.

Stari pajek ni mogel verjeti svojim očem. Zgodil se je čudež! Metulj je sprejel Andrejo nazaj! In najbolj presenetljivo je bilo to, da so ji prve ponudile roko šminkerce. Tega ni mogel razumeti. Počasi, vendar zanesljivo, se ji je vračal ugled. Lepota, ki jo je posedovala, ni poznala nobenih ovir. Fantje so se znova začeli sukati okrog nje, in čep-rav si je Andreja nadela masko, je v njej ostala neka temeljna dobrota, ki jo je ločevala od ostalih.

Risto je nekajkrat poskušal navezati stik z njo. Najprej ga je hladno zavrnila, nato se mu je odkrito posmehovala. Čarovnija med njima je izginila; karkoli je že čutila do njega, je zakopala tako globoko, da ni več segel do nje.

Nekega večera se ga je lotila huda nostalgija. Sklenil je, da ji bo še zadnjič poskusil dopovedati, kako jo ima rad. Za korajžo je spil šest viskijev.

Ko je korakal proti njej, se je počutil kot revolveraš, ki mu je odbila poslednja ura.

Iz njene lože je najprej pregnal ves mrčes. Ko sta ostala sama, je tesno prisedel in ji začel šepetati na uho. Priznal je, da jo ljubi, da mu je bila vseč od prvega trenutka, ko je stopila v Metulja, da je prinesla luč v njegovo življenje, da ga še nihče ni tako osrečil in da si prihodnosti brez nje ne more zamisliti. Rekel ji je, da je v življenju zagrešil veliko grdobij, ampak da mu je zares žal samo ene, stave s Frenkom, in če lahko, naj mu odpusti.

Andreja ga je vprašala, zakaj ji tega ni prišel povedat takoj po tistem usodnem večeru v Metulju. Pa je odvrnil, da je videl, kako močno jo je prizadel, zato se je zbal, da mu ne bi verjela; laž mu je zmeraj šla z lahkoto z jezika, toda resnice, ki jo je krvavo potreboval, tokrat ni mogel izustiti. Bilo ga je tudi sram. Njega, ki ni poznal vesti, je zajel takšen val samoobtoževanja, da si ni mogel odpustiti. In še nekaj je bilo krivo, okolje. Na morju je bilo vse tako jasno, preprosto, obstajala sta samo ona in on. Ko pa sta prišla domov, so vsi pričakovali, da bo spet stari zlobni Risto. Občutek svobode, ki ga je odkril v ljubezni in doživel ob morskih skalah, je v Metulju zbledel v sliko privida, sanj, neresnice. In potem, ko ga je zapustila, je lahko preživel samo pod trdosrčnim Ristovim oklepom.

"In zdaj, ko si si olajšal dušo, misliš, da bo vse pozabljeno, oproščeno?" je jedko pripomnila.

Risto ji je nemočno zrl v oči.

"Vem samo to, da te ljubim," je odvrnil s togim glasom.

Nato je vstal in pokleknil pred njo.

"Andreja, bodi moja žena!"

Nestrpno se je ozrla po diskoteki. Vsi so ju gledali, eni so se suvali s komolci, drugi so se nasmihali. Čeprav nihče ni mogel slišati, kaj sta se pogovarjala, je bila Ristova gesta dovolj zgovorna. Toda ne glede na odziv okolice in teatralnost njenega "princa", Andreja ni bila v dvomih. Odgovor zanj je imela že dolgo pripravljen.

"Ti ubogi vrag," je dejala, vstala in mimo nje ga odšla na plesišče.

Stari pajek je okamenel. Spoznanje, da mu ne verjame in da ji ni več mar zanj, ga je dotoklo.

Zgrudil se je v ložo.

Njena zavrnitev ga je v pahnila v prepad brez dna, v grob brez imena; njegovo srce je potonilo v oceanu žalosti, se izgubilo med ogledali obupa. Solze so mu navrele na oči. Vendar niti morje gorja ni moglo sprati bolečine, ki jo je občutil ob izgubi Andreje. Nenapovedano je stopila v njegovo življenje, ga vroče poljubila in tiho zapustila. Ostal je sam na vsem širnem svetu.

Ko so ga metul'aši videli klečati pred Andrejo, so bili prepričani, da gre spet za eno od njegovih potegavščin. Slava starega pajka bi se dvignila do nesmrtnega olimpa, če bi znova osvojil Andre-

jo. Ko je sedel v ložo in je njegov poskus spodletel, so mu mnogi smeje pristopili, da bi ga pobarali, ali bo vztrajal pri obleganju Andreje. Toda ko so opazili njegove objokane oči, so se nemo umaknili. Metulj še nikoli ni bil priča solzam svojega kralja. Zmedeni šminkerji in šminkerice so se obrnili proč. Pretvarjali so se, kakor da se nič ne dogaja. Tudi kasneje ga nihče ni vprašal, kaj mu je bilo. Tega dogodka enostavno nikoli niso omenjali, niti v šali ne.

Risto se je poslej izogibal Andreje in ona nje-ga. Čeprav sta živela v istem kraljestvu, sta se zaprla vsak v svoj svet. Andreja se je zabavala, smejala, plesala. Mnogi fantje so jo zvečer pospremili domov in se naslednji dan bahali, da so bili z njo. Andreja teh govoric ni zanikala, vendar jih tudi potrdila ni. Zato so se metul' aši še bolj goreče metali za njo.

Risto se je vrnil k starim razvadam. Spet je bil bleščeči donhuan, pred katerim ni bila varna nobena lepotica, ne domača ne uvožena. Kljub temu so vsi opazili, da se je spremenil. Pričel je piti, njegova legendarna strpnost je izginila, zato se ga je marsikdo začel izogibati. V prvem obdobju celo Frenk, ki je imel moralnega mačka zavoljo Andreje. Toda nova Ristova strast do steklenice ju je znova povezala, kajti nobena skrivnost ni bila, da je Frenk sodil med tiste, ki ne bodo žejni umrli.

V Metulju se je zaigralo na nove karte, vendar

na staro melodijo.

18.

"Tebe že dolgo nisem videla!"

Metka je zlezla na barski stol in naročila štok kolo.

Noč se je prevesila proti jutru. Gostje so odhajali domov. Do zadnjega so ostali samo najbolj imenitni šminkerji, smetana Metulja.

Risto ji je prinesel pijačo. Nalil je še sebi in ji nazdravil s svojim najljubšim stavkom: "Hiša časti!" Če bi Ruda vedel, koliko ljudi je "počastila hiša", bi ga že zdavnaj dal na čevelj.

Ko sta odpila polovico črne brozge, je rekel: "Zadnje čase si bolj malo v Metul'u."

"Ah, starci mi težijo!"

"Šola ali Frenk?"

"Šola." je naveličano dejala. "Ne moreš si misliti, kako naporno je, če imaš starce za učitelje. Bliža se matura, doma pa pričakujejo same petice,

kot da jih profoksi zastonj talajo!"

Risto je sočutno prikimal, čeprav se mu ni niti sanjalo, kako je, če v šoli dobiš petico, takih težav nikoli ni imel. Vedel pa je, kako je zoprno, ko te starši priganjajo, da izpolniš njihova pričakovanja.

"Zato boš prišla v nebesa," je rekel in ji prižgal cigareto.

"Ha, kaj še!"

"Ne verjameš? Sanja Doležal poje, da *dobre djevojke idu u raj baš sve!*"

"Jaz bi bila raje poredno dekle in vsako noč žurirala v Metul'u," je zavzdihnila. S pogledom je spremljala dim, ki ga je v obliki kroga puhnila v zrak. "To bi bil zame raj!"

"Ne vem," je zdolgočaseno pripomnil. "Meni se Metul' vedno bolj zdi kot štala. Pijača, ples, čvek, muckanje, kot da se drugače ne da živeti."

Metka je naredila požirek in dejala: "Moje potrebe so preproste; ko pridem v disko, se hočem fajn imeti in početi natanko to, kar si naštel."

Risto se je ozrl okrog sebe.

"Saj res, kje imaš Frenka?"

Z glavo je pokazala čez rame.

"Plazi se okrog tvoje cipice, Andreje."

"Zakaj moje?"

"Ti si jo pripeljal v Metul'a."

"Mislil sem, da jo imate vsa dekleta rada."

Frknila je skozi nos.

"Malo morgen!"

Da bi jo pomiril, ji je navrgel eno od svojih retoričnih fraz v smislu, "če bi bil jaz Frenk, te ne bi niti za trenutek pustil same."

Ko pa je opazil iskro v njenih očeh, je dvignil roke v obrambo.

"Hej, samo šalil sem se!"

Toda bilo je prepozno, Metka se je zagrela.

"Risto, včasih nama je bilo lepo skupaj."

"Ja, ampak zdaj si punca mojega najboljšega prijatelja in ti časi so mimo."

Metka se je namrdnila.

"Od kdaj si ti kreposten?"

"To je lastnost, ki me je vedno krasila, samo nihče je ne opazi, ker jo tako dobro skrivam."

Zamahnila je z roko in zavzdihnila: "Groza! Samo tri tedne me ni v Metul'a, pa je že vse narobe!"

Ko je uvidela, da z Ristom ne bo nič, je vstala.

"Veš, zmeraj sem bila prepričana, da se ne boš nikoli spremenil. Če bi bil takšen takrat, ko sva hodila, bi bila še danes skupaj."

"Kaj hočeš! Svet se vrti naprej in jaz z njim. Moram ga dohajati," je odvrnil, dvignil kozarec in nazdravil: "Na spomine!"

Metka je nekaj zamrmrala in odšla. Staremu pajku je odleglo. *To je bilo za las!* je pomislil. Natočil si je novo dozo in jo strosil na dušek.

"Kaj je hotela ta vešča?" ga je vprašala Tanja. Na pult je odložila pladenj s kozarci in steklenica-

mi.

"Bolje, da ne veš!"

"Saj mi je vse jasno! Nisi ti kriv, da so ženske nore nate," je rekla in ga sunila v rame, "ampak zakaj moraš biti tako prekleto zapeljiv?"

Risto se je nasmehnil. Tanje še nikoli ni slišal izreči kletvico.

"Povej mi nekaj!" ji je velel. "Smo res postali moralni degeni, ali je to samo moj občutek?!"

"Ne vsi!" je odvrnila.

Točno! Tanja je bila edina poštena ženska v Metulju. Noben šminker je še ni imel, niti stari pajek ne. Zato ji je nekoč dejal, da je edina bejba, s katero bi se poročil. Njegova izjava ji je seveda ugajala in od tedaj je med njima vladala zarotniška naklonjenost.

Tanja je na pladenj postavila čiste kozarce, se ozrla k Ristu in mu zapeljivo rekla: "Ampak, če boš kdaj hudo osamljen in obupan, me lahko pokličeš. Zmeraj ti bom na razpolago."

Risto je izbuljil oči. Ko je spoznal, da misli resno, je naglo zvrnil še en kozarec. Nato se mu je zaletelo, da je kašljal in kašljajal, dokler ni bil ves rdeč.

19.

"Kje sem?" je zastokala Andreja in se prijela za glavo. Najprej jo je zaslepila dnevna svetloba, potem pa je bil vsak šum podoben grmenju. Telo jo je bolelo, kakor da bi jo poteptala čreda bizonov.

"Dobro jutro," se je nasmehnil Risto. "Dobrodošla v novem letu!"

Navlekel si je hlače, jo poljubil na lice.

"Kaj boš za zajtrk?" je vprašal.

Bil je židane volje. Očitno je imel razlog za dobro voljo ali je vsaj mislil, da ga ima. Brskala je po spominu, toda prejšnji večer je bil zanjo skrivnost, popolna tema.

"To sicer ni prvoklasen hotel, toda na recepciji imam prijatelja. Zajtrk nama bo prinesel v sobo. Torej, kaj boš jedla?"

"Nič," je bila zlovoljna.

Dvignil je slušalko.

"Branko? Zdravo! Prinesi mi dva hemendeksa, maslo, marmelado, čaj in belo kavo. Kaj? Vem, da ne strežete po sobah. Ja, tudi poldne je že skoraj, ampak naredi to zame, boš? Obljubim, da ti ne bo žal. Zrihtal ti bom tisto mrho Klavdijo, a velja?"

Medtem ko je Risto klepetal po telefonu, je odgrnila odejo, da bi vstala, Toda groza, bila je naga! Takoj se je spet pokrila. Slike so se polagoma bistrile, spomin se ji je vračal. V Metulju so čakali novo leto. Veliko je pila, plesala. Vsi so hoteli nazdraviti z njo. Tik pred polnočjo ji je pristopil Risto in predlagal, da zakopljeta bojno sekuro. Po krvi so ji divjali maligani, v ušesih ji je bobnela glasba, plavala je v oblaku dima; praznično vzdušje jo je čisto preplavilo, zato je popustila. Zavrtela sta se v novoletno noč in pristala v hotelskem jutru.

"Zajtrk je že na poti!" je veselo oznanil.

Prižgala je cigareto. Še vedno je molčala.

Hotel je pripomniti, da se ji kajenje ne poda, vendar se je raje ugriznil v jezik. Ni je želel dražiti, še posebej ne zdaj, ko jima je tako dobro šlo.

"Kaj bova danes počela?" je razigrano vprašal in se ulegel zraven nje. "Sprehod, kino, bazen, Maribor? Izberi!"

Zavila se je v odejo in stopila k oknu. Steklo je bilo umazano. Risto je imel prav, hotel res ni bil

prva liga, sicer pa v Ptujju tako ali tako ni bilo hotela A kategorije.

Odstrla je žaluzije. Skozi reže je opazovala ulico, ki je bila v nedeljskem jutru prazna. Nikjer ni bilo žive duše, samo odpadlo listje, gole veje, brezveterje, popolno mrtvilo. Sovražila je nedelje. Bilo je kakor da se je življenje ustavilo.

"Andreja?"

Ni se obrnila.

"Risto, to je bila napaka," je naposled spregovorila, "huda napaka."

"Ne," je vstal. Nežno jo je prijel za ramena. Še vedno mu je kazala hrbet.

"Ne govori tega," je zašepetal. "Vem, da se imava rada in vem, da še ni prepozno za naju. Še sva lahko srečna."

Počasi jo je obrnil k sebi. Dišala je po noči, ki sta jo pravkar preživela. Sklonil se je, da bi jo poljubil.

"Ne," je zamrmrala in ga odrinila. "Nima smisla."

"Kako lahko to rečeš? Pa prav ti?" se je vznemiril. "Kaj je na tem svetu sploh še smiselno? Je kaj bolj sladkega, dobrega, lepšega od ljubezni?"

Ni mu odgovorila, samo sedla je na rob postelje.

"Menda ne boš trdila, da sva se včeraj šla samo aerobiko?" je vztrajal in namenoma uporabil besedo, s katero ga je nekoč zbadla.

Še vedno je bila tiho, glavo je imela sklonjeno.

"Andreja, vem, da sva si usojena," je nadaljeval. "To, kar čutiva drug do drugega, je pristna ljubezen! Verjemi mi, takšno doživiš samo enkrat v življenju. In ko te ljubezen pokliče, ji je treba slediti! Zakaj se ji upiraš?!"

Počasi je dvignila pogled.

"Risto, ti lažeš tako, da sam sebi verjameš. V tem je tvoja veličina."

"Ne, motiš se!"

Z obema rokama se je oklenil njene dlani, vendar se mu je iztrgala.

"Andreja, moraš nama dati še eno priložnost!" jo je rotil. "Midva sva kot senca enega drevesa, kot dve reki, združeni v oceanu, kot struni ..."

"Nehaj!" je vzrojila. "Tvoje tretjerazredno nakladanje me žali. Farbaj nekoga, ki te ne pozna! Jaz vem, kdo si! Ti si Risto, neozdravljivi ženskar in avanturist. Ti ljubiš samo eno osebo - sebe!"

Ni mu verjela! Ni mu zaupala! Slava šminkerskega škandalista, ki jo je načrtno gradil vse življenje, je končno zahtevala davek. Mu bo sloves šarlatana odvzel edino iskreno ljubezen? Je bila to kazen za vsa zlomljena srca, ki jih je z nasmeškom poteptal?

"Kaj naj naredim, da mi boš verjela?" je bil obupan.

"Pojdi po štrik in se obesi! Kaj mi mar!" je za-

vpila. "Samo iz mojega življenja se poberi!"

Andreja je vedela, da če bi še kdaj morala trpeti ljubezenske muke, ki jih je prestajala zavoljo njega, bi se zlomila. Zato se ga je morala znebiti, rešiti za vsako ceno, kajti v njegovi bližini je zgubljala razsodnost. Želela mu je verjeti, ga ponovno ljubiti, toda to bi ji prineslo samo novo nevzdržno bolečino. Tega pa si ni mogla privoščiti.

"Golobčka, zajtrk!" je zadonel glas.

Risto je zmeden obstal in se zganil šele na tretje prigovarjanje.

Branko jima je na pladnju prinesel kup dobrot. Hotel je vstopiti.

"Žal mi je stari, ampak to ni dober trenutek za obisk," ga je zavrnil Risto.

Branko se je kot receptor nagledal številnih scen, zato je samo pokimal in predal pladenj.

"Andreja, zajtrkujva," je predlagal Risto. "S polnim trebuhom bova bolj pametna."

"Ne!" je bila vsa toga. "Zakaj nočeš razumeti, da je med nama konec, finito, ende?!"

"Po tej noči?"

"Kakšni noči? Saj se je sploh ne spomnim! Bila sem pijana. Izkoristila sem te ali pa si ti izkoristil mene, saj je vseeno. Vem samo to, da se ne bo nikoli več ponovila!"

Risto se je zdrznil.

"Zavračaš mene, ki te ljubim in se raje vlačiš s pritepenci, ki jim sploh ni mar zate!" je vzkripel.

Želel je, da bi zanikala govorice, ki so krožile o njenih ljubimcih. Hotel je slišati, da je bila samo z njim.

"Ha! Kdo mi to govori! Donhuan the Risto! Ekspert za telesno ljubezen! S kom hodim v posteljico, te nič ne briga, tej pravici si se odrekel, zato utihni in izgini!"

Torej je bilo res! Andreja je bila tudi z drugimi! Stari pajek je doživel hladen tuš, kakršnega si niti v najhujših morah ni mogel zamisliti. Res je bil sam kriv, saj jo je dobesedno potisnil drugim v roke, ker je bil prevelik strahopetec, egoistični samovšečnež, ampak kljub temu je upal, da je Metulj ne bo umazal, da bo ostala čista zanj, za njegovo odrešitev.

Poskušal se je premakniti, vendar je imel noge težke kot iz svinca. V trenutku ga je zapustila vsa moč, vsa energija. Počutil se je kot bokсар, ki poskuša vstati po knockoutu.

"Kaj stojiš kot lipov bog! Poberi se!" je bila neusmiljena.

Mora ga nagnati, iztrgati iz srca! Če bo samo še eno minuto stal pred njo, tako ponižan in neobgljen, se mu bo vrgla v objem. Zato mora biti zlobna.

"Mar res misliš, da bi lahko ljubila nekoga, ki je pri vojakiх plezal po drevesu, skakal dol in se drl, da je jesensko listje? Ne vem, ali si se takrat delal norega ali pa si res nor, ampak toliko te poz-

nam, da lahko rečem, da nimaš nobene časti in da se ti sploh ne sanja, kaj ta pojem pomeni."

Ristovi upi, da se bosta z Andrejo pobotala, so se dokončno podrli. Kot preplašen modras so se odplazili v votlino.

To je bil konec.

Oblekel je plašč ter dejal:

"Soba je plačana."

Nato je tiho zaprl vrata za seboj.

V Andrejine oči se je prikradla praznina. Beli venci iz trnja so ji stisnili srce. Na obraz ji je legel pajčolan in jo prekril z mrzlo rjo jutrišnjega dne.

Bridko je zajokala.

20.

Opazoval jih je, kako so se drenjali, prerivali, čebljali, poskakovali v ritmu utripajočega light showa in glasbe. Zadnje čase jih je večkrat vzel pod drobnogled. In tedaj je pod bliščem, lepimi oblekami, make upom, dragimi čevlji, nakitom, digitalnimi urami videl neiskrenost, pozerstvo, hinavščino, puhloglavost. In takrat jih je sovražil. Preziral je tudi sebe, ker je bil eden izmed njih, še huje, ker je bil vrh ledene gore.

Bili so razvajeni otročaji. Valjali so se v blagostanju, ugodju, se predajali vsem mogočim užitek. Država je bila bogata, zato jih je nosila po rokah. Za malo denarja so lahko krokali cele noči, gostili prijatelje in se gizdalinsko oblačili. Starši, nenehno odsotni zaradi partijskih sestankov, so jim dajali denar, rekoč: "Pojdi si kaj kupit, jaz nimam časa." Otroci so bili hranilnik za njihovo slabo

vest.

O mladih se je veliko govorilo: *"Mladi so naša prihodnost, up sveta..."* Bla bla bla. Doma pa so nenehno poslušali: *"Ti še ne veš, kaj je življenje; nisi še dovolj trpel; ko boš dovolj star ...; mi smo bosci hodili v šolo."* Tralala.

Bili so otroci komunizma! Ampak kakšni?!

Saj sploh ne verjamemo več v idejo! je pomislil. *Bratstvo in enotnost, NOB in revolucija, socializem po meri človeka, gibanje neuvrščenih, mi smo Titovi, Tito je naš!* Le kdo je še resno mislil to, kar je govoril (razen njegovega očeta, seveda)? Kardelj je bil mrtev, Tito star in bolan, država je redila zajeten trebuh, toda od znotraj je bila bolehná, črviva, degenerirana. Včasih je obžaloval, da se je rodil v rdečem blagostanju, v katerem je lahko po cele dneve lenaril, ležal pod palmo in odprl usta samo tedaj, ko je bil lačen. Dosti boljše bi bilo, če bi živel med vojno ali v času partijske ilegale. Tedaj bi vsaj vedel, za kaj se bori in njegovo življenje bi imelo smisel. Sedaj pa je bil živ mrlič in nihče ni imel nič od njega.

Dvignil je kozarec vodke in skozenj zagledal Andrejo. Brezskrbno se je režala plitkim šalám mrhovinarjev in očitno ji je bilo figo mar za cel svet.

"Živela Frankenštajnova nevesta!" je nazdravil in spil do dna.

Tudi njo se je naučil sovražiti. Kaj mu je dru-

gega preostalo?!

"Hej, stari moj, povsod sem te iskal!" ga je nagovoril Frenk in si s komolcem naredil prostor ob šanku. "Si nocoj fraj?"

"Ja."

"Čuj, Risto, vem za *easy money*." (1)

Stari pajek ga je pijano pogledal.

"Kdo pa rabi denar?! Saj ga imamo dovolj," je odvrnil.

"Jaz že ne!" je zavzdihnil Frenk. "Foter mi je ukinil žepnino, ker nočem več z njim na furo. Ne moreš si misliti, kako dolgočasno je cele dneve presedeti za volanom. Da se ti zrola!"

Drugi razlog, ki ga je Frenk zamolčal, je bil ta, da si je silno želel novo yamaha. Risto je namreč njegovo obdržal, ker je menil, da je nima smisla vračati potem, ko je že cel Metulj izvedel za stavo. Sprejel jo je kot "tolažilno nagrado."

"No, si za akcijo?" je silil Frenk.

Risto se je zapičil v kozarec, ki ga je žulil med dlanmi.

"Frenk, življenje je kurba, vlačuga, nasmehne se ti, hoče plesati, ko ji obrneš hrbet, pa te brcne v rit."

"Glede denarja," je vztrajal Frenk. "Izvedel sem, da ..."

"Pusti denar! Denar ni važen! Pomembno je

(1) Denar, pridobljen na lahek način.

življenje! Saj veš, kako gre, spimo, jemo, seksamo, umremo. Nekaj bi moralo biti vmes, samo ne vem kaj."

"Risto, kaj pa tvoj moto?" ga je opomnil. "Živi hitro, umri mlad in bodi lepo truplo! Če bi imel več denarja, bi lahko še hitreje živel."

Stari pajek je zmajal z glavo.

"Ne, ne, dragi moj, ni stvar v hitrosti, ne v denarju. Nekaj drugega je posredi."

"Ampak samo pomisli, če bi bil bogat, bi lahko odšel na Havaje, kjer bi ti stregle gole senjorite. Masirale bi ti hrbet in te razvajale do nezavesti."

"Pozabi! To imam že v Metul'u. Zakaj bi hodil na drug konec sveta, ko pa so vse ženske enake?!"

"Stari moj, kaj se je zgodilo s tabo?" se je vznemiril Frenk. "Bili so časi, ko te ni bilo treba nagovarjati za žur."

Risto je zamahnil z roko.

"Povej mi, prijatelj, kaj te muči?!" je vrtal Frenk. "Zaupaj mi! Morda bova skupaj našla kakšno rešitev. In potem bova šla na lov za zakladom!"

Risto je spil dozo vodke na eks.

"Ne vem, Frenk. Mogoče je problem v tem, da sem že vse doživel. Prišel sem na konec poti, ampak nimam nič za pokazati!"

Toda oba sta vedela, kaj Rista v resnici teži, samo nobeden si tega ni upal izreči na glas. Andre-

ja! Lepa, očarljiva, zapeljiva Andreja! Niti Frenk se ni mogel upreti njenim čarom, čeprav je vedel, koliko trpljenja je zadala njegovemu prijatelju. Zaradi tega se je pogosto čutil krivega. Včasih se mu je zdelo, da mu Andreja posveča več pozornost kot ostalim. Ji je bil všeč ali ga je želela zgolj izkoristiti za maščevanje? Kdo bi vedel? Vsekakor ji ni nameraval dovoliti, da ga izigra, toliko je že dolgoval Ristu in sebi. Ko pa se je znašel ob njej, je pozabil na vse in previdnost je skopnela kot lanski sneg.

Ampak kaj naj reče prijatelju? Kako naj ga potolaži?

"Prav imaš, stari moj," je naposled dejal. "Življenje je kurba."

Potrepljal ga je po ramenu in odšel. Svoje načrte o bogastvu mu bo zaupal kdaj drugič.

Stari pajek se je še nekaj časa nalival z vodko, tuhtal o smislu življenja, sovražil svet in samega sebe. Ko je bil trezen, je natanko vedel, kaj hoče in kaj mu manjka. Ker tega ni mogel dobiti, se je njegovo kraljestvo rušilo v topo bolečino. In ko so nemoč, frustracija, izgubljenost postali nevzdržni, jih je utapljal na dnu kozarca.

Nekdo ga je lopnil po plečih. Nocoj so ga vsi trepljali. Mar je bil njegov kup nesreče tako očitni?

"Kako si, Risto?"

Bil je Karl.

Samo ti si še manjkal! se je vznejevoljil stari pajek.

"Rad bi ti čestital!" je slavnostno izjavil Karl.

Risto ni hotel vedeti zakaj. Za Karlovo navidezno prijaznostjo se je zmeraj skrivala kakšna grdobija. Zato ga stari pajek nikoli ni spodbujal k pogovoru, čeprav mu s tem na žalost ni zavezal jezika.

Karl ga je objel okrog vratu in mu zašepetal na uho: "Andreja je božanska v postelji! Dobro si jo podučil!"

Risto ga je osuplo pogledal.

"Kaj se čudiš? Saj vsi vemo, da si bil njen prvi," je rekel Karl in mu zarotniško namignil.

Karl in Andreja? Ne! Ne! To ne more biti res! To ne sme biti res!

Debeli šminker se je zadovoljno režal. Od nahuha ga je skoraj razneslo.

Rista je zmrazilo. Karlova izjava je bila hujša od klofute. Ta zamaščeni gnus se je dotikal nečesa, kar mu je bilo najbolj sveto. To je bilo, kakor da bi pljunil na grob njegove mrtve matere! Stisnil je pesti, da so mu pobelili členki. Z močjo besnečega uragana ga je kresnil po nosu.

Karlovih sto dvajset kilogramov se je zamajalo kot vrba v vetru. Brez dvoma bi padel ko klada, če mu tega ne bi preprečila gneča, ki je bila okrog šanka tako velika kot na delavskem avtobusu ob šestih zjutraj.

"Madona! Zlomil si mi nos!" je zarjul Karl in se prijel za obraz. "Zakaj, za božjo voljo? Zakaj?!"

Ko se mu je pogled nekoliko zbistril, je opazil, da ga stari pajek misli še enkrat klofniti. Zato jo je raje ucvrl kot kura brez glave in se drl: "Risto mi je zlomil nos! Risto mi je zlomil nos!"

21.

Svež podeželski zrak, ki je dišal po domačih živalih, mu je dobro del. Moral se je umakniti, zbežati od prijateljev, od vrveža, od hrupa v disku, pobegniti iz sveta senc, v katerem se ni več prepoznal ne ločil od drugih. In čeprav je želel umreti, se raztopiti v temo, je neka iskra v njem zahtevala uteho. In ta bleda svetloba ga je pripeljala na vas (kar je bilo povsem v nasprotju s šminkerskim kodeksom, na katerega pa se je že dolgo požvižgal). Zatekel se je k Ivanu in njegovemu bratu Martinu, ki ju je spoznal v boksarskem klubu, kamor je občasno zahajal. S fantoma, ki sta bila preprosta, iskrena, se je dobro ujel in njegovi predsodki o "kmetih" so se mu naposled razkrili v pravi luči, kot otročji in smešni.

Sprva mu je bilo nelagodno sredi jutranjih ros in sveže zoranih njiv. Stal je sredi zgodnje pomla-

di, zrak je bil negiben, veter steklen, on pa se je se je počutil kot tujec. V temi je še vedno skrival bolelost, ki mu je jemala vid za radosti življenja. Bil je utrujen, zbit, naveličan. Njegove oči so bile trudne od pisanih barv in umetnih luči, ušesa bolna od vreščočih zvokov, nos prepoln vsiljivih parfumov, telo sito ženskih čarov. Moral je biti sam, sam s seboj, moral je nehati govoriti, misliti in molče zapreti veke.

Pozabo je iskal v delu. Hranil je živino, sekal drva, molzel krave, sadil koruzo, krompir, najbolj pa užival v napornih treningih, ko so na dvorišču z boksarske vreče stepali prah in se krepko zravsali. Zadihan, poln bušk, je bil za trenutek spet srečen.

Drugo uteho mu je nudil sadovnjak, ki je stal zadaj za senikom, pravzaprav stara češnja, ki si jo je brez otipljivega razloga izbral izmed vseh dreves. Pod njenimi vejami se je počutil varno in domače. Sklanjala se je nadenj, kakor da ga želi zaščititi pred razočaranji in trpljenjem sveta. Znala mu je prisluhniti in ga šepetaje tolažiti. Zaupal ji je svoje gorje in cele ure prebil v njeni družbi. Zelo rad je hodil tudi na dolge sprehode po okolici. In tako se je tiho ter neopazno začel vraščati v kraj. Koče, hoste, polja, logi, seniki in vrtovi so mu zlezli pod kožo, postali del njega. Vanj se je naselil mir vaše pokrajine.

V Metul'a skoraj ni več zahajal. Kot natak je prenehal delati. Med šminkerji se je le tu in tam

pojaval, spregovoril besedo ali dve, nato pa mrknil. Večerov v disku se je ogibal v širokem loku, niti malo ga niso več mikali. Kmečki smeh in robate šale so mu postale ljubše od izumetničene družbe.

Metul'aši, vajeni Ristovih muh, so prizanesljivo sprejeli njegovo obnašanje. Kdo drug bi bil nemudoma izobčen, toda starega pajka je varoval status kinga in zanj niso veljala običajna pravila, on enostavno ni mogel pogrešiti. Karkoli je storil, je bilo prav, kajti še vedno je bil on tisti, ki je krojil merila. Toda ker je bil zadnje čase naporen, so menili, da je dobro, če kje v samoti znova napolni baterije in se vrne tak, kot je bil. Po drugi strani so sedaj imeli Andrejo, ki je vedrila in oblačila.

Frenk je bil edini, ki ga je obiskoval in sploh vedel, kje se Risto nahaja. Skupaj so boksali, se šalili, spili kozarec domačega vina. Toda zadnjih deset dni ga ni bilo na spregled. Res je, da so bili prvomajski prazniki, vendar če Risto ne bi imel toliko opravkov sam s seboj, bi ga gotovo zaskrbelo. In to ne brez razloga.

Bil je tretji maj. Sončno jutro je obetalo lep dan. Ivan in Martin sta bila zdoma, Risto je čistil stajo. Ravno mu je zmanjkalo vode. S praznim vedrom je stopil med dveri in okamenel. Po dvorišču je šla Andreja. Lasje so ji živo plapolali na pomladanski sapici. *Spet eden Fenosovih trikov!* je nehote pomislil. Dolgi svetli balonar je med hojo

razkril njene gole noge in modro minikrilo. Vzdolž hrbtenice je začutil mravljince. Refleksija poželjnja ga je nenadzorovano zajela in ga spravila v slabo voljo. Njena prisotnost se mu je zdela žaljiva.

Kaj hoče? se je togotil. Se je prišla naslajat ali jo je prignala ženska radovednost? Kako, za vraga, je izvedela, kje sem?

Potem se je spomnil.

Presneti Frenk! Ni mogel držati kljuna! Ah, Andreja, odidi, pojdi, ne odpiraj starih ran ravno zdaj, ko sem spet našel notranji mir.

Na pozdrav ji ni odgovoril. Vrnil se je v stajo in prijel za vile. Naložil je krmo in jo brez prave nuje začel prekladati iz enega kota v drugega.

Morda bo odšla, ko ji bo zasmrdeła živina, se je skušal pomiriti.

Toda Andreja mu je sledila. Nato se je spomnil, da je odraščala na podeželju in tiho zaklel.

Kdo ve, kaj si sedaj misli o vaškem življenju? ga je prešinilo. Verjetno ji je tuje, tako kot je nje-mu postalo tuje mesto.

"Risto, pogovoriti se morava," je dejala s tresočim glasom.

"Nimava se o čem," je odvrnil. Ni je pogledal. "Tukaj si nezaželena."

"Ne bodi no tak, prosim." ga je rotila.

Ni se zmenil zanjo. Nadaljeval je z delom.

"Frenka so zaprli," je nepričakovano rekla.

Vile so mu padle iz rok.

"V Gradcu je z dvema Mariborčanoma poskušal oropati nočni trezor, a so jih dobili," je pojasnila.

Rop? Frenk? To je bilo vendar nemogoče! Le kaj ga je pičilo? Kaj mu je bilo tega treba? Sanje o bogastvu, seveda! Ves čas je govoril samo o denarju. In rop je bil njegov veliki načrt o lahkem zaslužku! Zakaj ga ni resno jemal? Zakaj mu ni prisluhnil? Mogoče bi ga potem lahko pregovoril.

"Kje je?"

"V graškem zaporu."

Slekel je umazani predpasnik in planil ven. Z dolgimi koraki se je napotil k yamahi. Nedaleč proč pod kostanjem je stal črni BMW, s katerim se je pripeljala Andreja. Za volanom je sedel Karl in se skrival za temnimi očali. Rista očitno ni želel srečati.

Še bolje! je pomislil stari pajek. *Zdaj res nimam časa za pretep!*

Sedel je na motor ter si nadel čelado.

"Počakaj!" mu je velela Andreja in ga zgrabila za roko.

Toda Risto je prižgal motor ter dodal gas. Oglušujoči hrup je preglasil njene besede. Karkoli je že govorila, ni je maral slišati. Dovolj je imel igric, skrivalnic in dvorskih spletek. Njegov najboljši prijatelj je bil v težavah. Samo to je bilo važno! Zasukal je ročko na krmilu in se sunkovito odpehljal.

Andreja je obstala sredi prašne ceste. Strmela je v sled črnega dima, ki je ostala za Ristom. Besede so ji zamrle na ustih.

Pa toliko pomembnih stvari mu je želela povedati!

22.

Bil je viharni večer. Veter je žvižgal, tulil, dež je curkoma lil. Nihče si ni mislil, da se bo topel, sončni dan sprevergel v takšno peklensko ujmo. Toda njega, ki je na jekleni zverini dirjal po avstrijski avtocesti, to sploh ni motilo. Neurja, ki je hrumelo, rožljalo, besnelo in cvililo sploh ni opazil, kajti domov se je vračal praznih rok, to pa je bilo huje od vsakega viharja, ki mu ga je lahko priredila narava. Prijatelju ni mogel pomagati, še huje, niti obiskati ga ni smel! Avstrijski pazniki so ga grobo zavrnilo in mu rekli, da bo Frenka lahko videl šele čez dva tedna. Povedali so mu, da sta bila pri aretaciji ranjena dva policista, od katerih se je eden nahajal v kritičnem stanju. Zato Frenk in njegova pajdaša niso mogli računati s popustljivostjo sodnih organov, posebno trda pa jim bo predla, če bo policaj podlegel ranam.

Frenk, prijatelj moj, kam si zašel, zakaj si se tako spozabil? Bila sva na vrhu sveta in svet je bil najin. Vse sva imela, cvenka je bilo dovolj, žensk na kupe, pijača je tekla v potokih, vesela družba okrog naju in razvratne noči, ki so se vrstile druga za drugo v neskončna jutra. Zakaj si hotel še več? Te Metul' ni mogel nasititi, šminka zadovoljiti? Bili smo elita elite, krem di krem. Kaj si iskal? je premleval, ko so mimo njega švigali deževni kilometri.

Ti je vse presedlo? Je bilo preveč blišča, kričanja in sijaja, ali ga je bilo premalo? Želel si pobegniti v Indijo Koromandijo in si mislil, da jo lahko najdeš z denarjem. Ej, prijatelj moj, Indije Koromandije ni, vsaj na tem svetu ne! Za hip se mi je zazdelo, da obstaja, da sem jo našel, potem pa je prišla ona in v trenutku sem dojel, da zame ne bo miru, ne kraja, kamor bi se lahko skrnil pred njo.

O, Bog, nikoli nisem molil k tebi, nisem te častil, niti verjel nisem vate, ker so me tako učili, ker so mi rekli, da ne obstajaš; ampak zdaj, v tej težki uri te prosim za pomoč! Ne vem, kam naj grem, na koga naj se obrnem. Prijatelj me je potreboval, da mu pokažem pot, a sem se sam izgubil. Živel sem v grehu, v prevari, v iluziji o lastni veličini, o nesmrtnosti, lagal sem, kradel, nečistoval, vse, kar je bilo lepo, dobro, sem pokvaril, uničil, umazal z neiskrenostjo; skoraj noben greh mi ni bil neznan. In Gospod, moj Bog, oskrnil sem

tudi tvojo najlepšo stvaritev, angela, ki si mi ga poslal v odrešenje! Z ljubeznijo si mi prišel naproti, jaz pa sem ti pljunil v obraz.

Ah, Oče, sta ljubezen in sreča samo iluzija, goljufive sanje? Ju res ni mogoče doseči na zemlji? Moje življenje je bilo tako jasno, preprosto, enostavno, prepričan sem bil, da živim v raju, toda ti si me samo enkrat postavil pred njeno obličje, me obsijal z nebeško ljubeznijo in že se mi je razodela vsa zmota mojega sveta. V razvratu ni potešitve, oblast ne daje prave moči, pijanemu veselju kot senca sledi streznitev, imenitnost je le pesek v oči. Mislil sem, da sem svoboden kot ptica na veji, ampak sem bil le suženj potešitve in nizkih strasti. Obleko sem nosil kot pav, toda bila je samo oklep, ki je dušil iskro srca.

O Bog, kaj naj naredim?!

Tako rad bi se spremenil, vendar nimam moči. Vem, da si zaslužim hudičevo jamo, razbeljeni križ, toda če se me usmiliš in mi dovoliš, da se samo še enkrat dotaknem njenih las, jo poljubim na ustnice, se spojim z njenim telesom, potem bi lahko ... postal boljši?! Eh, kaj si lažem! Brez nje nočem, ne morem živeti! Zato mi raje iztrgaj izmučeno srce in ga pusti ob blatni cesti.

Ah, Oče, pomagaj mi!

Kje je pot?

Luč?! Svetloba na obzorju? Si to ti?

Prihajam Oče, prihajam! Vzemi me v svoje

naročje!

Snel je čelado in jo zalučal visoko proti nebu.

23.

Četrty maj, nedelja zvečer.

Metulj.

V ložah ob šanku so se šminkerji in šminkerice zdolgočaseno pomenkovali o drobnih vsakdanjostih. Tanja je brisala pult, Ruda je prinašal zaboje piva, Karl si je prižigal cigareto, Andreja pa je zamišljeno strmela predse.

"Poslušajte!" je ves razburjen planil didžej Zoran, ki je v sosednjem prostoru sestavljal glasbeni program za prihodnji teden. V desnici je držal majhen radio in obrnil gumb za glasnost.

"Tišina! Poslušajte!" jih je še enkrat pozval.

"... ponavaljamo obvestilo ... Danes ob petnajsti uri je v ljubljanskem kliničnem centru prenehalo biti veliko srce predsednika naše Socialistične federativne republike Jugoslavije in predsednika predsedstva SFRJ, vrhovnega poveljnika

oboroženih sil Jugoslavije, maršala Josipa Broza Tita."

Napovedovalec je za trenutek obmolknil, nakar je s tresočim glasom nadaljeval: *"Huda bolečina in globoka žalost ob izgubi našega najdražjega tovariša Tita, sta danes ob petnajstih pretresli delavski razred, narode in narodnosti naše države, slehernega našega človeka, delavca, vojaka in vojnega tovariša, kmeta, intelektualca, vsakega pionirja in mladince, dekle in mater, ..."*

Srca so zatrepetala, mračna slutnja je postala resničnost, Tito je bil mrtev. Čeprav je bila vest pričakovana, se je kot kupa žgočega strupa razlila po drobovju. Metul'aši so imeli o Titu deljeno mnenje in so bili bolj slabi verniki srpa in kladiva, vendar ob njegovi smrti nihče ni ostal ravnodušen.

Glas iz radia je našteval predsednikove zasluge: *" ... Tri in pol desetletja je bil na čelu naše domovine. Bil je junaški voditelj in heroj narodnoosvobodilne vojne in socialistične revolucije. Sedem desetletij je gorel v revolucionarnem delavskem gibanju. Šest desetletij je krepil vrste jugoslovanskih komunistov. Bil je oče samoupravnega socializma in borec gibanja neuvrščenih. Njegovo ime je postalo neločljivi del zgodovine dvajsetega stoletja ..."*

Po prvem šoku je sledil strah.

"Konec je z nami!"

"Vojna bo!"

"Juga bo šla k hudiču, potli pa nas bodo napadli!"

Karl je svečano vstal in kot kakšen diakon spregovoril: "Ne, nič se ne bo zgodilo! Tudi po Titu bo Tito!"

"Ja, vse bo po starem!" mu je pritrdil Danilo Megla.

"Samo še boljše!" je pristavil Ivan Veselko.

Ko so se za silo potolažili in opogumili, so nehali besedičiti. Kljub temu se niso mogli znebiti bojazni, ki so jih ovile z nevidnim plaščem in se jim zajedle v kosti. Kaj bo prinesla prihodnost, nihče ni mogel z gotovostjo trditi, ali bodo sledili blagostanje in mir ali pomankanje, revščina in vojne, le kdo bi to vedel. Toda nekaj je držalo kot pribito, starega sveta, kot so ga bili vajeni, je bilo konec in z njim se je sklenilo pomembno obdobje njihove mladosti. To nepričakovano spoznanje jih je navdalo z neizmerno otožnostjo in ta dan se ni mogel zapisati z bolj črnimi črkami.

Kot strela z jasnega (in vse je skoraj kap!) je po stopnicah pridrvel Bojan Muha.

"Ste že čuli?!"

"Smo!"

Na Bojanovem obrazu se je zarisalo razočaranje. Prvi jim je hotel povedati novico.

"Tito je mrtev." se je oglasil Karl.

"Nisem mislil Tita!" je oživel Bojan.

"Koga pa?"

"Rista!"

"Rista?! Kaj je z njim?" so poskočili metal'a-ši.

"Povozil ga je tovornjak! Včeraj. Pred Šentiljem."

Andreji je zastalo srce. Vsa barva ji je zginila z lica.

Bojan je rekel: "Cesta je bila mokra, saj veste kako je lilo. Risto je izgubil oblast nad yamaha in trčil v štiritonskega mana."

Andrejo je zajel val omotice. Svet okrog nje je zaplesal v mavričnih barvah in jo potegnil na vrtiljak, ki je izginil v breznu. Hotela je sestopiti, se upreti, nekaj reči, vendar so jo besede skoraj zadušile. Zbala se je, da bo omedlela in potem ne bo zvedela, kaj se je zgodilo. Morala se je zbrati, osredotočiti! Napela je vse moči. Polagoma ji je uspelo. Hrup v glavi je potihnil, predmeti so znova dobili obliko. Toda še vedno se ni mogla premakniti, še vedno je bila v šoku.

"Hudiča! Pa se mu je le posrečilo!" je vzkliknil Karl.

"Kaj?"

"Umrj je tako, kot je živel, hitro in brez obžalovanja," je odvrnil Karl, nato pa dodal: "Z Ristom se nisva zmeraj razumela, ampak pesjanarja bom pogrešal! Tudi to, da mi je zlomil nos, mu rad odpustim in zdaj bi mu še drugo lice nastavil, samo da bi lahko še enkrat čul kakšen njegov štos."

Za hip so vsi pomislili, kako Metulj brez Rista ne bo več isti, ko se je oglasil Bojan in jih znova presenetil.

"Ampak Risto ni mrtev!"

"Kako ni mrtev?!"

"Lepo. Živ je!"

"Če si pa rekel, da ga je povozil tovornjak!"

"Mogoče se nisem dobro izrazil," je v zadregi odvrnil Bojan.

"Porkaduš, človek, govori!" ga je priganjal Karl. "In vse povej!"

"Ni kaj za praviti," se je prestopil Bojan. "Risto je odfrčal čez cestno ograjo, zgrešil drevo in pristal v jarku. Malo je polomljen, pa pretres možgan ima, ampak drugače je v redu. V mariborski bolnici leži."

"Kako to veš?" ga je vprašal Karl.

"Srečal sem Ristovega brata."

Za trenutek so obmolknili, nakar ga je Karl še enkrat pozval, naj jim postreže s podrobnostmi. Bojan je šavsnil po kozarcu, ki mu ga je Tanja nastavila na šank in prisedel.

"Yamaha je baje čisto zmečkana," je jel pripovedovati. "Čudež, da je preživel, so rekli avstrijski policaji ..."

Andreja je nenadoma vstala in stekla po stopnicah. Za seboj je zaslišala zaskrbljene klice, vendar se ni ustavila. Na vsak način je morala proč.

Zunaj se je zazrla v nebo in zajela sapo. V

ustih je imela okus po pepelu. Naredila je nekaj korakov in se ustavila. Sence s sosednjih zgradb so jo tiho obstopile. Neprijetni, tesnobni občutki, ki so jo ves čas težili, so se povečali. Zmrazilo jo je. V misli in ude se ji je naselila svinčena utrujenost. Začutila je, da del njene duše ugaša. Pred očmi so ji zaigrale sive in črne lise, za katere ni mogla ugotoviti, ali prihajajo od zunaj ali odznotraj, zato je za hip zamižala. Slišala je, kako ji srce divje razbija in znova jo je zmrazilo. Kar naenkrat pa jo je streslo, da je zaihtela.

Risto, ljubi moj, skoraj si me zapustil brez slovesa! Skoraj si odšel brez poljuba, brez dotika, brez nežnih besed! Še včeraj sem bila pri tebi, še včeraj sem ti zrla v oči. Videla sem, da trpiš in da me ljubiš, dragi moj! Hotela sem ti priznati, da sem bila zmeraj le tvoja, da se me nikoli ni dotaknila tuja roka in da sem te hotela samo narediti ljubosumnega, te mučiti, ker si me prizadel, ampak vedno sem ljubila samo tebe in nikoli nisem sanjala o nikomer drugem, princ moj mili! Predolgo sem čakala, predolgo odlašala in skoraj sem naju pogubila!

Solze so ji polzele po licih.

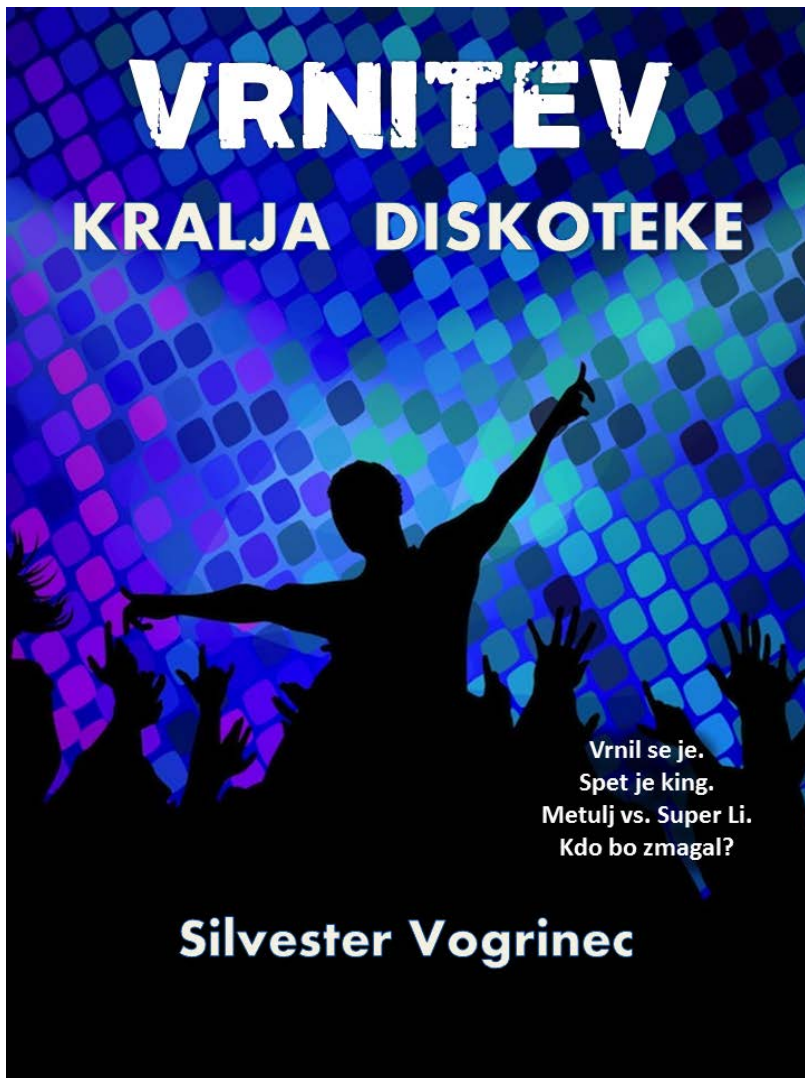
Ozrla se je proti bleščečemu napisu Metulj. Utripal je v oranžnordečem hipnotičnem ritmu in obljubljal nepozabno noč v sanjski deželi. Od tedaj, ko je prvič prestopila ta prag, ni minilo niti leto dni, njej pa se je zdelo, kakor da ima za seboj že

dve življenji. Preplavili so jo spomini na prvi večer, ko je z Vlasto obiskala ta razvpiti kraj. Še sedaj je čutila vznemirjenje, ki jo je obšlo, ko je stopila v svet šminkerjev in spoznala kralja metul'ašev. Takoj je vedela, da je Risto nekaj posebnega in neustavljivo jo je vleklo k njemu. Njuni začetki so bili nežni, čisti, romantični, vrhunec pa je bilo njeno ustoličenje za disko kraljico. Potem je sledilo razočaranje, žalost, tema in životarjenje med sencami. In za vse je bila sama kriva, ker ni zaupala v ljubezen, v odpuščanje, v sebe, v Rista. Ob misli na dragega, kako leži v krvi, sam, zapuščen, nekje ob avstrijski meji, medtem ko dež neusmiljeno udriha po njegovem zlomljenem telesu, je znova zaihtela. Hotela je narediti korak, dva, vendar so jo noge izdale, da je klecnila in se sesedla. Krivda, strah in groza so jo dotolkli. Glasno je jokala in večkrat klicala njegovo ime.

Ko je prišla k sebi, si je obrisala solze in se dvignila s hladnih tal. Lase je imela razmrščene, lica umazana. Še enkrat se je ozrla proti Metulju, kraju, ki ji je nudil toliko veselja, obenem pa jo skoraj uničil. Obšlo jo je spoznanje, ki je preraslo v trdno gotovost - *temu svetu ne more več pripadati!* Ne Risto, ne ona se ne moreta več vrniti v svet, v katerem sta bila spočeta, krščena in kronana. Poiskati si bosta morala nov prostor pod soncem, takšnega, ki jima bo nudil varnost, iskrenost, mir, predvsem pa čas, da si zaližeta rane in znova

odkrijeta, kako postati jutranja rosa. Pred njo so vstale podobe, obsijane z nebeško lučjo. Vse ostale misli, skrbi in bojazni so zbledele ter se umaknile v temo. Nanizale so se slike, ki so zrasle iz spominov, vendar so bile nove, sveže, kakor da bi bile pravkar rojene. Videla je travnike in loge, kobilice in seno, dozorelo žito, rojstno vas in Rista, kako je s praznim vedrom stal med vrati hleva.

Nasmeh ji je razjasnil čelo in nočni veter ji je šel skozi lase.

Nadaljevanje romana Disko kraljica

O AVTORJU

Silvester Vogrinc je pisatelj, pesnik in publicist. Živi in dela na Ptuju. Po poklicu je učitelj, šolski knjižničar in diplomirani ekonomist.

ŽIVLJENJEPIS

Rodil se je v Mariboru, očetu Francu Vogrincu, ekonomistu in mami Anici Vogrinec, rojeni Kri-vak, učiteljici. Oče je bil dolga leta upravnik splošne bolnišnice Dr. Jožeta Potrča Ptuj, nakar je do upokojitve delal v Zavodu Dr. Marko Gerbec v Šentvidu pri Stični. Mati je bila zaposlena kot vzgojiteljica v Dijaškem domu Ptuj.

Otroštvo in mladost je preživel na Ptuj, kjer je obiskoval OŠ Franc Osojnik in Gimnazijo Dušana Kvedra jezikoslovno - družboslovno smer.

V Mariboru je študiral zgodovino in družbeno - moralno vzgojo na Pedagoški akademiji. Ker tedaj ni bilo možnosti visokošolskega študija zgodovine v Mariboru, je študij nadaljeval na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Strokovno prakso za učitelja je opravil na OŠ Mladika Ptuj. Nato se je zaposlil na OŠ Dr. Ljudevita Pivka Ptuj, kjer dela še danes.

Pri NUK-u (Narodna univerzitetna knjižnica) je opravil šolanje in strokovni izpit za šolskega knjižničarja.

Na Visoki poslovni šoli Doba Fakulteta v Mariboru je ob delu študiral ekonomijo, smer poslovanje in si pridobil naziv diplomirani ekonomist.

Zraven redne službe je štiri leta deloval v privatnem sektorju, kot MILENIUM – Šola duhovne rasti in založništvo. Med drugim je izdajal časopis Ptujski boben, revijo BUDO Sensei in knjige.

Ob pisanju se v prostem času ukvarja z borilnimi veščinami, ki jih neprekinjeno vadi od šestega razreda osnovne šole. Je mojster japonskih borilnih veščin: karate, aikido, samurajsko mečevanje (kendo, iaido in kendžicu) ter strokovni vodja Akademije bojevnih veščin Ptuj.

DELO

Mladinski roman **Disko kraljica** je del trilogije, ki jo zaokrožata **Vrnitev kralja diskoteke** in **Maturant**. Prvi dve deli se neposredno nadaljujeta, medtem ko ima Maturant svojo zgodbo, v kateri se pojavljajo tudi junaki iz drugih dveh romanov. Kraj dogajanja prvih dveh knjig sta diskoteka Metulj in Super Li, tretje pa Klub mladih. Časovni okvir Disko kraljice in Maturanta je trenutek Ti-

tove smrti, Vrnitev kralja diskoteke pa desetletje zatem. Protagonisti romanov živijo v obdobju velikih sprememb (konec socializma, rojstvo demokracije) in se ukvarjajo z večnimi problemi odraščanja, iskanja identitete, sreče in prostora pod soncem.

Disko kraljica opisuje svet šminkerjev v diskoteki Metulj, kjer je Risto glavni frajer. Andreja je mlado, neizkušeno dekle, ki pride iz vasi živeti v mesto. Sestrična jo pripelje v Metulja. Risto in Frenk skleneta stavo. King mora iz outsiderke narediti glavno šminkerico, disko kraljico. Če mu bo uspelo, bo dobil motor yamaha. Zgodi pa se nekaj nepričakovanega. Naveličani Risto se zaljubi v Andrejo. Toda to je šele začetek njunih težav in bridkih preizkušenj. Nepričakovana nesreča ob koncu romana pripelje junake do življenjskih spoznanj.

Vrnitev kralja diskoteke pripoveduje, kako se šminker Risto vrne v Metulja, sam, brez Andreje. Njegove generacije ni več v diskoteki, saj je minilo osem let. Kljub temu si povrne nekdanji status kinga. Osvoji novo bejbo, mlado šminkerico Mašo. Na Ptujju se odpre diskoteka Super Li, ki postane veliki hit. Metulj je vedno bolj prazen. Risto izgublja tla pod nogami. Ali je njegov čas minil? Pregarjajo ga tudi sence preteklosti. Kaj se je zgodilo z Andrejo in ali mu bo uspelo najti novi smi-

sel življenja? V romanu se pojavlja vrsta starih znancev iz Disko kraljice, kot Frenk, Karl, Ruda, Tanja, a tudi novi junaki kot Zoran, Iztok in Maša.

Maturant govori o generaciji ptujskih gimnazijcev, ki zaključujejo šolanje. Maturant Zoran se s sošolkama Diano in Heleno spominja grenko sladkih trenutkov odraščanja, ljubezni, prijateljstev, razočaranj, prevar. V Klubu mladih najde Zoran, tako kot mnogi njegovi vrstniki, drugi dom. Tam se pleše, zabava, gleda TV, igra namizni tenis, odvijajo se koncerti, potopisna predavanja, vadijo se celo borilne veščine. Zoran se spoprijatelji z redarji Ljubom, Mišem in Davorinom ter dobi dekle, vihravo in radoživo Valerijo. Streznitev pride ob soočenju z mamili, ko odkrije, da je Valerija postala narkomanka. Tedaj niti ljubezen, niti prijateljstva ne zaležejo več. Zoran poskuša spremeniti svet, toda na maturantskem izletu ga čaka novo presenečenje. Sledi spoznanje, da veliko storimo že s tem, ko spremenimo sami sebe. Za Zorana največji zrelostni izpit ne predstavlja maturitetni izpit, ampak življenje samo.

Prve kratke *znanstveno - fantastične* zgodbe je Vogrinec objavil v mariborski Katedri. Tej zvrsti se je zavezal še z romanom **Bogovi v visokem gradu** (knjiga je v tisku).

Avtor je začetnik slovenske literarne zvrsti *romana o borilnih veščinah*. Na to temo je do sedaj napisal pet del: **Karate bojevnik 1: Beli galeb**, **Karate bojevnik 2: Dvoboj**, **Gladiator**, **Slovenska Elektra: Bojevnica svetlobe** in **Kenin – Telesni stražar**.

Še ena zvrst, ki se jo je avtor dotaknil je *ezoterični roman*, in sicer **Do konca in naprej**. Knjiga opisuje posmrtno življenje, karmo, reinkarnacijo, angele, avatarje, mojstre modrosti.

Njegova *pesniška zbirka Apokalipsa* zdaj sodi v postmodernistično poezijo.

Na področju *publicistike* je napisal prvo celovito zgodovino karateja v svetu **Karate med tradicijo in športom** ter prvo zgodovino slovenskega karateja **Karate v Sloveniji**. Bil je glavni urednik revije **Slovenski karate**, ki jo je izdajala Karate zveza Slovenije ter glavni urednik revije za borilne veščine **BUDO Sensei**. Prav tako je bil glavni urednik oglasnika **Ptujski boben** ter dopisnik in pomočnik glavnega urednika hrvaške revije **Samurai**. Objavlja tudi razne športne članke in podlistke o duhovnosti v časopisih in revijah.

BIBLIOGRAFIJA

Romani:

- Karate bojevnik 1: Beli galeb (1995),
- Disko kraljica (2001, 2015),
- Gladiator (2010),
- Maturant (2012),
- Karate bojevnik 2: Dvoboj (2013),
- Slovenska Elektra: Bojevnica svetlobe (2013),
- Do konca in naprej (2014),
- Kenin, telesni stražar (2014),
- Vrnitev kralja diskoteke (2015).

Pesniška zbirka:

- Apokalipsa zdaj (2009).

Športna publicistika (knjige, revije, brošure, podlistki):

- Karate v Sloveniji (1995),
- Karate med tradicijo in športom (1999),
- BUDO Sensei (2000/2002),
- Samurai (1994/2000),
- Slovenski karate (1997 in 2001),
- Borilne veščine (2008/2009),

- Aikido, goloroka samoobramba (1995),
- Samurajsko mečevanje (2012).

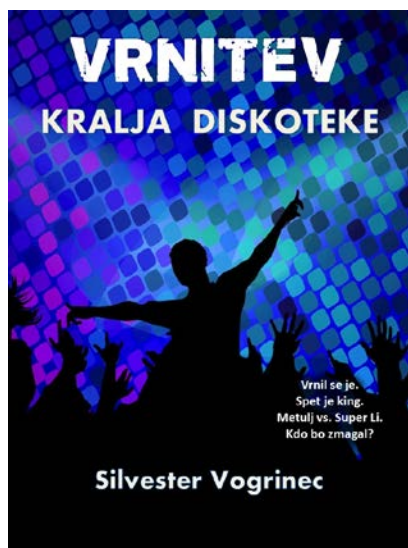
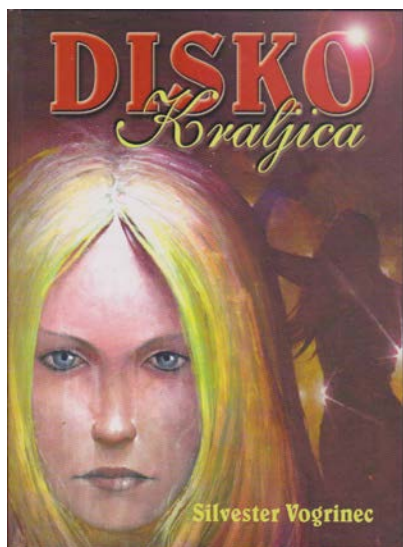
Duhovna publicistika (podlistki):

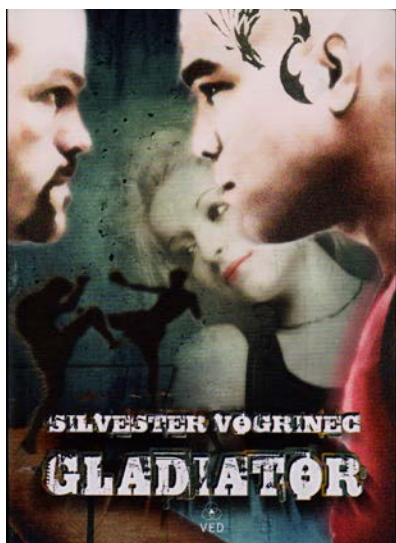
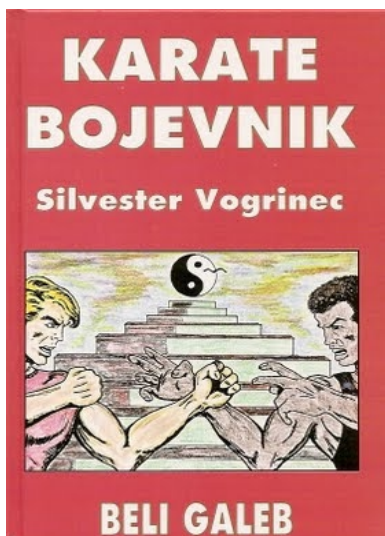
- Kozmična ekologija (1992/93),
- O krščanstvu tako in drugače (1993),
- New age: vodnarjevo obdobje (1994),
- Mojstri modrosti (1996),
- Življenje po smrti (1998),
- Nerešene skrivnosti sveta (2007/08),
- Nauk večne modrosti (2010/12).

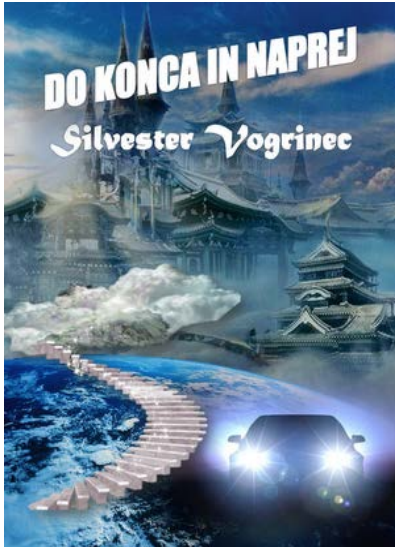
Spletne publikacije:

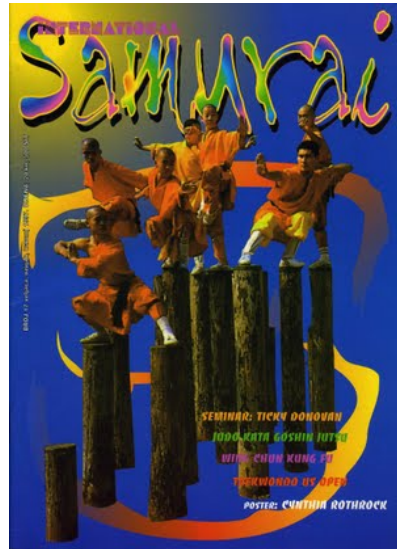
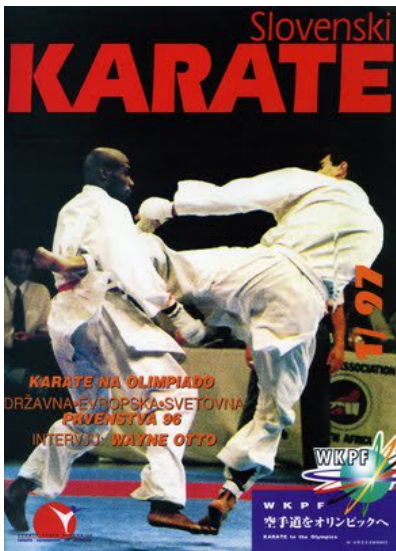
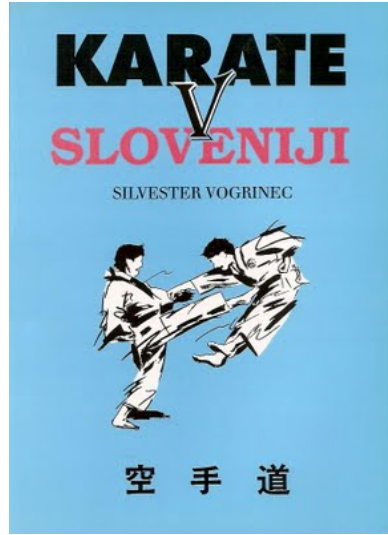
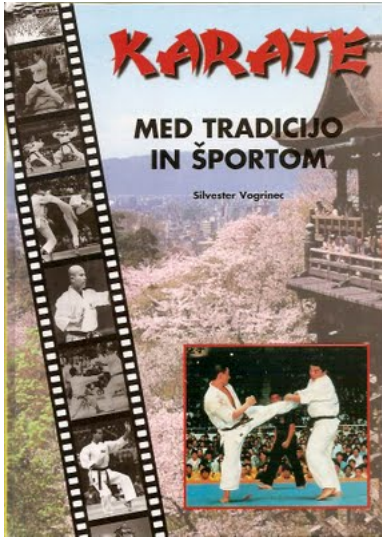
- Karate, prazna roka (2011),
- Aikido, goloroka samoobramba (2011),
- Samurajsko mečevanje (2012),
- Teozofija, božanska modrost (2013),
- Kabala, starodavni misterij (2013).

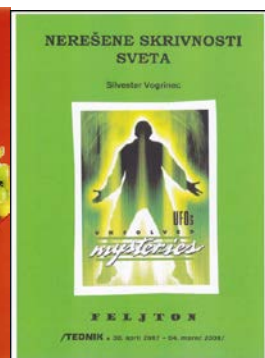
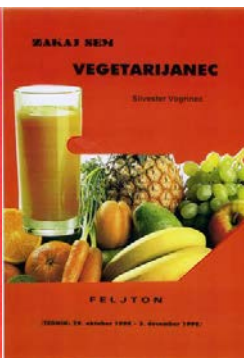
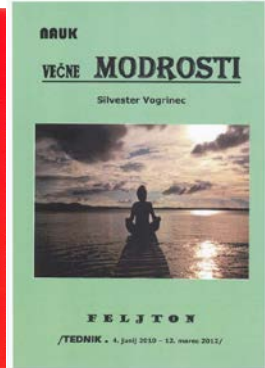
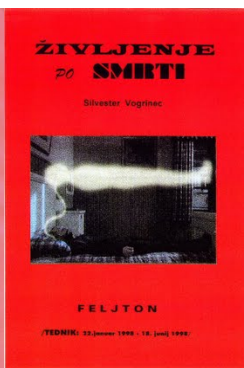
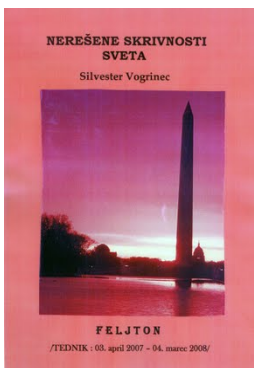
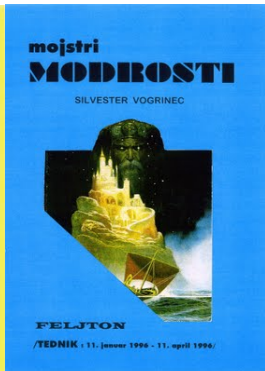
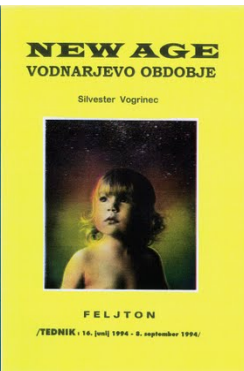
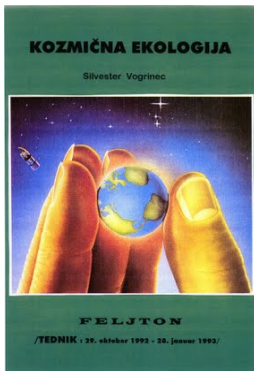
Vlado Novak

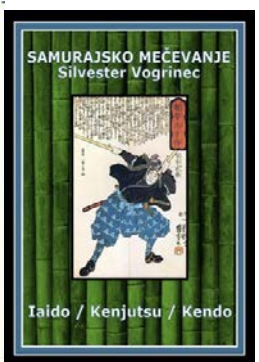
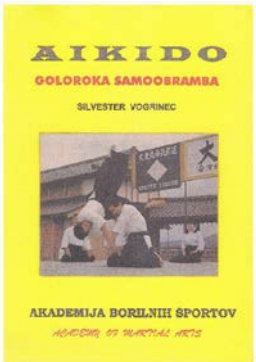
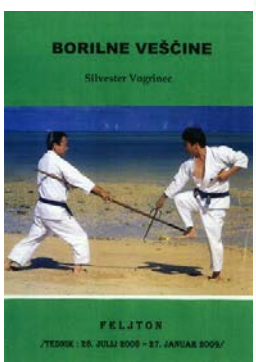
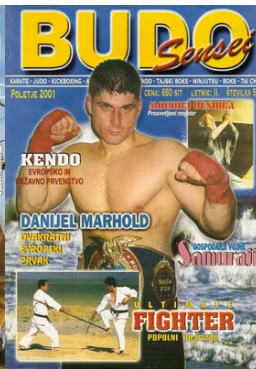

Silvester Vogrinec
DISKO KRALJICA

Izdalo:
DRUŠTVO ABV PTUJ

Lektoriral:
Jože Kodrič

Naslovnico oblikoval:
Robert Vogrinec

Tisk:
Studiodesign d.o.o.

2. izdaja

Naklada: 200 izvodov

Cena: 18,00 evrov

Ptuj, 2015

BESTSELLER

NOVA dopolnjena izdaja!

Prva izdaja romana je bila med najbolj brani knjigami po izboru posameznih knjižnic. Na spletnih forumih je pogosto na seznamih priporočenega branja.

Mladinski roman **Disko kraljica** opisuje svet šminkerjev v diskoteki **Metulj**, kjer je **Risto** glavni frajer. **Andreja**, neizkušeno dekle, pride živeti v mesto. **Sestrična** jo pripelje v **Metulja**. **Risto** in **Frenk** skleneta stavo. **King** mora iz outsiderke narediti glavno šmikerico, disko kraljico. Če mu bo uspelo, bo dobil motor **yamaha**. Zgodi pa se nekaj nepričakovanega. **Naveličani Risto** se zaljubi v **Andrejo**. Toda to je šele začetek njunih težav in bridkih preizkušenj.

Cena: 18,00 €

9 789619*270660